

1689. Pravilnik o delih in opremi vozil

Na podlagi 1. točke prvega odstavka 11. člena in 1. točke prvega odstavka 47. člena Zakona o motornih vozilih (Uradni list RS, št. 106/10) izdaja minister za infrastrukturo in prostor

**PRAVILNIK
o delih in opremi vozil****I. SPLOŠNE DOLOČBE****1. člen**

(vsebina pravilnika in postopek informiranja)

(1) Ta pravilnik določa dele in opremo motornih in priklonih vozil v cestnem prometu ter traktorjev pri opravljanju kmetijskih ali gozdarskih del. Določa tudi mere in mase vozil v cestnem prometu in zahteve za dele in opremo vozil.

(2) Ta pravilnik določa zahteve glede mer, mas, delov in opreme za vozila s posebno obliko nadgradnje in za prekategorizacijo vozil.

(3) Ta pravilnik je bil sprejet ob upoštevanju postopka informiranja v skladu z Direktivo 98/34/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. junija 1998 o določitvi postopka za zbiranje informacij na področju tehničnih standardov in tehničnih predpisov (UL L št. 204 z dne 21. 7. 1998, str. 37), zadnjič spremenjeno z Uredba (EU) št. 1025/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o evropski standardizaciji, spremembi direktiv Sveta 89/686/EGS in 93/15/EGS ter direktiv 94/9/ES, 94/25/ES, 95/16/ES, 97/23/ES, 98/34/ES, 2004/22/ES, 2007/23/ES, 2009/23/ES in 2009/105/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Sklepa Sveta 87/95/EGS in Sklepa št. 1673/2006/ES Evropskega parlamenta in Sveta (UL L št. 316 z dne 14. 11. 2012, str. 12).

2. člen

(priloge)

Vse priloge k temu pravilniku so sestavni del tega pravilnika.

3. člen

(pomen izrazov)

Izrazi, uporabljeni v tem pravilniku, pomenijo:

1. »pravilnik UN/ECE« je tehnični predpis, ki je izdan kot priloga k Sporazumu o sprejemanju enotnih tehničnih pravilnikov za cestna vozila, opremo in dele, ki jih je mogoče vgraditi in/ali uporabiti v/na cestnih vozilih, ter o pogojih vzajemnega priznavanja homologacij, podeljenih na podlagi teh pravilnikov, sklenjenem v Ženevi 5. oktobra 1995 (Uradni list RS, št. 104/10), in vsebuje tehnične zahteve in pogoje za preskušanje posameznih delov in opreme vozil;

2. »kategorija vozila« je kategorija vozila, kot je določena v pravilnikih, ki urejajo področje ugotavljanja skladnosti vozil;

3. »delovni žaromet« je žaromet za osvetljevanje okolice pri opravljanju določenih dejavnosti;

4. »masa vozila« je masa vozila, pripravljenega za vožnjo, brez potnikov oziroma potnic (v nadaljnjem besedilu: potnik) in blaga, z voznikom (75 kg; voznik se ne upošteva pri vozilih, ki spadajo v kategorijo dvo- in trikolesnih motornih vozil), z 90 odstotki goriva in polnimi rezervoarji tekočin, razen odpadne vode, ter rezervnim kolesom in orodjem, pri avtobusih pa tudi z drugim članom posadke (75 kg), če je zanj predviden poseben sedež;

5. »skupna masa vozila« je masa vozila skupaj s tovorom;

6. »skupina vozil« je med seboj povezana skupina najmanj enega vlečnega vozila in najmanj enega priklonnega vozila, ki so v cestnem prometu udeleženi kot celota;

7. »omejilnik hitrosti« je samostojna naprava, prigradena na motor vozila, katere naloga je omejevanje največje hitrosti

vozila, kot tudi sistem, integriran v konstrukcijo vozila, ki ima enako funkcijo;

8. »širina vozila« je razdalja med dvema navpičnima ravninama, vzporednima z vzdolžno osjo vozila, ki se dotikata skrajnih točk vozila na vsaki strani (glej tehnični specifikaciji za vozila TSV 144 in TSV 148);

9. »dolžina vozila« je razdalja med dvema navpičnima ravninama, pravokotnima na vzdolžno os vozila, ki se dotikata skrajnih točk vozila spredaj in zadaj (glej tehnični specifikaciji za vozila TSV 144 in TSV 148);

10. »višina vozila« je razdalja med tlemi in najvišjo točko vozila (glej tehnični specifikaciji za vozila TSV 144 in TSV 148);

11. »največja konstrukcijsko določena hitrost« je največja hitrost, za katero je proizvajalec projektiral vozilo, pri kateri je lahko varno udeleženo v prometu;

12. »osna obremenitev« je del skupne teže vozila in je sila, s katero os vozila obremenjuje podlago;

a. »največja tehnično dovoljena osna obremenitev« je osna obremenitev, ki jo določi proizvajalec izključno glede na konstrukcijsko – tehnične lastnosti osi;

b. »največja dovoljena osna obremenitev« je osna obremenitev, kot jo določa Priloga II tega pravilnika.

II. DELI IN OPREMA VOZIL**4. člen**

(obvezna oprema vozil)

(1) Obvezna oprema vozil v cestnem prometu po tem pravilniku je:

– rezervno kolo ali ustrezna naprava oziroma pripomoček (razen za vozila kategorij O₁, L, T, C, R, S in vozila kategorij M₂ in M₃, ki so namenjena mestnemu in linijskemu prevozu, ter vozila kategorije N z obliko nadgradnje »SG« in dodatnim opisom »komunalno«), kot je opredeljeno v 17. členu tega pravilnika, in orodje za zamenjavo;

– varnostni trikotnik za označitev, da je vozilo ustavljeno na cestišču (razen za vozila kategorij L_{1e}, L_{2e} in L_{3e}), ki mora biti homologiran po Pravilniku UN/ECE R 27;

– gasilnik za vozila za javni prevoz potnikov, avtobuse in tovorna vozila (za vozila kategorij M₁ in N₁ z gasilno sposobnostjo najmanj 8A, 55B, za ostala vozila z gasilno sposobnostjo najmanj 21A, 113B);

– komplet za prvo pomoč za avtomobiliste za vozila kategorij M, N, T in C, ki je opredeljen v Prilogi I tega pravilnika;

– komplet za prvo pomoč za motoriste za vozila kategorij L (razen za vozila kategorij L_{1e}, L_{2e}), ki je opredeljen v Prilogi I tega pravilnika;

– rezervne žarnice, kot so opredeljene v 10. členu tega pravilnika (razen za vozila kategorij L_{1e}, L_{2e}, L_{3e}, L_{4e}, L_{5e}, T in C);

– zimska oprema, kot je opredeljena v 20. do 22. členu tega pravilnika.

(2) Obvezna oprema tovornih vozil, priklonih vozil in avtobusov je poleg opreme iz prejšnjega odstavka še:

– podložne zagozde (najmanj 2 kosa), razen za vozila kategorije N₁, O₁ in O₂;

– dodatni varnostni trikotnik za označitev, da je vozilo ustavljeno na cestišču, ki mora biti homologiran po Pravilniku UN/ECE R 27 – samo za tovorna vozila in avtobuse, če vlečejo priklopno vozilo, in motorno vozilo, ki vozi na koncu kolone, če motorna vozila vozijo v organizirani koloni;

– kladivo za razbijanje stekla – samo za vozila kategorij M₂ in M₃ (najmanj 2 kosa).

(3) Obvezna oprema traktorjev, traktorskih priklonnikov in vlečenih traktorskih priključkov je poleg opreme iz prvega odstavka tega člena še:

– podložne zagozde (najmanj 1 kos).

5. člen

(zahteve za ugotavljanje skladnosti vozil)

(1) Zahteve za sisteme, sestavne dele in samostojne tehnične enote vozil so opredeljene v ustreznih pravilnikih o

ugotavljanju skladnosti vozil in tehničnih specifikacijah za vozila, ki jih ti pravilniki določajo.

(2) Mere in mase vozil v cestnem prometu so določene v Prilogi II tega pravilnika.

6. člen

(zahteve, ki jih predpisi iz 5. člena tega pravilnika ne zajemajo)

(1) Zahteve za dele sistemov za pogon vozil z utekočinjenim naftnim plinom in za vgradnjo teh sistemov na vozilo so določene v Pravilniku UN/ECE R 67.

(2) Zahteve za dele sistemov za pogon vozil s komprimiranim naravnim plinom in za vgradnjo teh sistemov na vozilo so določene v Pravilniku UN/ECE R 110.

(3) Zahteve za sisteme za pogon vozil z utekočinjenim naftnim plinom oziroma s komprimiranim naravnim plinom, namenjene za naknadno vgradnjo na vozilo, so določene v Pravilniku UN/ECE R 115.

(4) Zahteve za sisteme za pogon električnih vozil so določene v Pravilniku UN/ECE R 100.

7. člen

(naprave za omejevanje hitrosti)

Naprave za omejevanje hitrosti ali podobni vgrajeni sistemi za omejevanje hitrosti motornih vozil kategorij M₂, M₃, N₂ in N₃ v cestnem prometu po tem pravilniku so določene v tehnični specifikaciji za vozila TSV 147. Obveznost vgradnje, nastavitvev in preverjanje naprav je določena v Prilogi V.

III. DODATNE ZAHTEVE ZA DELE IN OPREMO VOZIL

8. člen

(dodatne zahteve glede svetlobne opreme)

(1) Na vozilih v cestnem prometu smejo biti nameščene samo predpisane homologirane svetlobne in svetlobno signalne naprave, ki jih ni dovoljeno zaslanjati, jim zmanjševati svetilnosti ali jim spreminjati barve oddane svetlobe. Žarometi za dolgi in kratki svetlobni pramen ter žarometi za meglo so lahko zaslonjeni, ko niso vključeni.

(2) Če je svetlobna oprema zaradi prigradenih naprav ali opreme zakrita, mora biti nameščena dodatna svetlobna oprema, ki nadomešča funkcijo zakrite svetlobne opreme.

9. člen

(delovni žarometi na vozilih)

Delovni žarometi smejo biti nameščeni le na delovnih vozilih, na delovnih strojih, na traktorjih, na vozilih policije, na vozilih za nujno medicinsko pomoč, na namenskih vozilih drugih reševalnih služb, na vozilih inšpekcije, pristojne za promet, na gasilskih vozilih, na vozilih civilne zaščite, na vozilih služb za vzdrževanje cest in napeljav, na vozilih za pomoč na cesti ter na vozilih za odvoz poškodovanih vozil ali vozil v okvari.

10. člen

(rezervne žarnice)

Komplet rezervnih žarnic mora vsebovati žarnice z žarilno nitko za najmanj polovico žarničnih mest podvojenih zunanjih svetlobnih in svetlobno-signalnih naprav in po eno žarnico z žarilno nitko za zunanja nepodvojena žarnična mesta, pri katerih je mogoča zamenjava samih žarnic.

11. člen

(svetlobna oprema na traktorskih priklopnikih in priključkih)

(1) Za svetlobno opremo na traktorskih priklopnikih so zahteve in predpisane mere vgradnje določene v tehnični specifikaciji za vozila TSV 120.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek lahko odpade zahteva po vgradnji žarometov za vzvratno vožnjo, zadnjih svetilk za

meglo, gabaritnih, bočnih ter prednjih pozicijskih svetilk s tem, da se bočne in prednje pozicijske svetilke nadomestijo z ustreznimi odsevniki.

(3) Če svetlobno opremo na traktorju zakriva vlečen traktorski priključek, mora biti dodatna svetlobna oprema na traktorskem priključku v skladu z zahtevami za priklopna vozila.

12. člen

(vozila, opremljena s posebnimi opozorilnimi svetilkami)

Posebne opozorilne svetilke so lahko nameščene na vozilih v skladu s predpisi, ki urejajo pravila cestnega prometa.

13. člen

(dodatne zahteve glede varnostnih stekel)

(1) Na homologiranih oziroma posamično odobrenih vozilih se lahko stekla naknadno zatemnijo do te mere, da je svetlobna prepustnost stekla skupaj z nalepljeno folijo najmanj 70% za vetrobransko steklo in za prednja bočna stekla (pri vozniku in sovozniku – pred B stebričkom).

(2) Prejšnji odstavek ne velja za ozek pas na zgornjem robu vetrobranskega stekla, ki je namenjen zaščiti pred soncem.

14. člen

(zrcalne folije)

Vgradnja zrcalnih folij, ki na zunanji strani odbijejo več kot 25% vidnega dela svetlobe, je na vozilih prepovedana.

15. člen

(vzvratna ogledala)

Če so stekla na zadnji steni vozila zatemnjena tako, da prepuščajo manj kot 30% svetlobe, mora biti vozilo opremljeno z vzvratnimi ogledali na obeh straneh.

16. člen

(dodatne zahteve za pnevmatike)

(1) Pnevmatike na vozilu morajo po velikosti, nosilnosti in kategoriji hitrosti ustrezati pnevmatikam, ki so v potrdilu o skladnosti vozila ali v soglasju k registraciji vpisane v rubriki »dovoljene pnevmatike« ali v drugem ustreznem dokumentu o vozilu. Uporaba drugačnih pnevmatik je mogoča le po dodatni odobritvi vozila.

(2) Na vozilih z največjo dovoljeno maso do vključno 3,5 tone, ki dosegajo hitrost nad 40 km/h morajo biti, poleg zahtev v prvem odstavku tega člena, vse pnevmatike enake velikosti (če izdelovalec vozila ni predvidel različnih pnevmatik na različnih oseh), vrste (poletne, zimske, terenske) in zgradbe (diagonalne, prepasane diagonalne, radialne), na isti osi pa tudi iste nosilnosti, kategorije hitrosti ter istega proizvajalca in dezena (vzorec tekalne površine).

(3) Na vozilih z največjo dovoljeno maso nad 3,5 tone in, ki dosegajo hitrost nad 40 km/h morajo biti, poleg zahtev v prvem odstavku tega člena, pnevmatike na isti osi enake velikosti, vrste, zgradbe, nosilnosti in kategorije hitrosti ter istega proizvajalca in dezena.

(4) Pnevmatike morajo biti vgrajene na vozilo v skladu z navodili proizvajalca pnevmatik oziroma vozila.

17. člen

(rezervno kolo)

(1) Izjema k določilom prvega odstavka prejšnjega člena so rezervne pnevmatike tipa T za začasno uporabo, s katerimi so originalno opremljena rezervna kolesa. Pri tem mora voznik upoštevati največjo dovoljeno hitrost uporabljane pnevmatike, njihova uporaba pa je omejena le na čas do zamenjave poškodovane pnevmatike.

(2) Rezervno kolo lahko nadomesti ustrezna naprava ali pripomoček, ki ga je predvidel izdelovalec vozila, ali pnevmatika, ki omogoča vožnjo tudi ob predrtju.

18. člen

(globina kanalov v dezenu pnevmatik)

(1) Globina kanalov v dezenu pnevmatik (merjena na mestu ob kazalniku obrabe) mora biti po obsegu in širini na pnevmatikah vozil na vozilih kategorij L_{1e} in L_{2e} najmanj 1 mm, na vozilih kategorij M₁ in N₁ ter njihovih priklopnih vozilih najmanj 1,6 mm, in na drugih vozilih najmanj 2 mm.

(2) Razlika v globini kanalov dezena pnevmatik na isti osi ne sme biti večja od 5 mm.

(3) Določilo prvega odstavka tega člena ne velja za starodobna vozila, ki so bila originalno opremljena s pnevmatikami, katerih globina kanalov v dezenu pnevmatik je bila pri novih pnevmatikah manjša od s tem predpisom določene, če se taka vozila ne uporabljajo na javnih cestah. Ne glede na to določilo pa se taka vozila lahko uporabljajo predvsem na relijih veterancev ali podobnih prireditvah.

(4) Kanali v dezenu pnevmatik se lahko narezujejo le pri pnevmatikah, ki so za to predvidene in imajo na boku oznako »REGROOVABLE« ali temu ustrezno oznako njihovega proizvajalca.

(5) Pnevmatike za vozila kategorij M₁, N₁ in L se ne smejo narezovati.

(6) Narezane pnevmatike se ne smejo uporabljati na prednjih oseh motornih vozil in na vozilih za prevoz nevarnega blaga.

19. člen

(obnovljene pnevmatike)

(1) Obnovljene pnevmatike se smejo uporabljati na vozilih, če imajo oznake za mero, nosilnost in kategorijo hitrosti ter nedvoumne oznake, da je pnevmatika obnovljena v homologiranem obratu za obnovo pnevmatik.

(2) Obnovljene pnevmatike se ne smejo uporabljati na vozilih kategorije L in prednjih oseh vozil kategorij M₂, M₃ in vozil za prevoz nevarnega blaga.

20. člen

(zimsko oprema vozil)

(1) Zimsko opremo motornih vozil kategorij M₁, N₁, L_{5e}, L_{6e} in L_{7e} sestavljajo:

– zimske pnevmatike na vseh kolesih ali

– poletne pnevmatike in v priboru ustrezno velike snežne verige za pogonska kolesa ali verigam enakovredni pripomočki. Vozila s štirikolesnim pogonom morajo imeti v primeru stalnega pogona snežne verige vsaj za eno os, v primeru priklopljivega pogona vsaj za stalno vklopljeno os.

(2) Zimsko opremo motornih vozil kategorij N₂, N₃, M₂ in M₃ sestavljajo:

– zimske pnevmatike najmanj na pogonskih kolesih ali

– poletne pnevmatike in v priboru ustrezno velike snežne verige za pogonska kolesa ali verigam enakovredni pripomočki. Vozila s štirikolesnim pogonom morajo imeti v primeru stalnega pogona snežne verige vsaj za eno os, v primeru priklopljivega pogona vsaj za stalno vklopljeno os.

Poleg tega morajo imeti ta vozila v opremi še lopato.

(3) Glavni kanali dezena pnevmatik, ki štejejo v zimsko opremo, morajo biti globoki najmanj 3 mm. Zimske pnevmatike, ki imajo glavne kanale dezena globoke manj kot 3 mm, prištevamo k poletnim pnevmatikam.

(4) Zimske pnevmatike so tiste pnevmatike, ki imajo na boku proizvajalčevo oznako »M+S« ali »M.S« ali »M&S«.

(5) Ne glede na določilo prvega in drugega odstavka tega člena štejejo za zimsko opremo vozil, ki so v prometu na priobalnem območju Republike Slovenije, tudi samo poletne pnevmatike z globino glavnih kanalov dezena pnevmatik najmanj 3 mm. Priobalno območje je v skladu s tem pravilnikom del ozemlja Republike Slovenije, ki ga omejuje obala Jadranskega morja, meja z Republiko Italijo, meja z Republiko Hrvaško ter naslednje ceste (ki niso vključene v to območje):

– R3 627 – odsek 3761 mejni prehod Osp – Črni kal;

– R1 208 – odsek 1434 Črni kal – Aver;

– R2 208 – odsek 1059 Aver – Gračišče;

– R3 626 – odsek 3726 Gračišče – mejni prehod Brezovica pri Gradinu.

(6) V cestnem prometu ni dovoljeno uporabljati pnevmatik z žebli.

21. člen

(kategorija hitrosti zimske pnevmatike)

Kategorija hitrosti zimske pnevmatike mora ustrezati zahtevam točke 3.4.2.2 Priloge IV tehnične specifikacije za vozila TSV 146/01.

22. člen

(obveza glede zimske opreme vozil)

Z zimsko opremo morajo biti motorna vozila iz prvega in drugega odstavka 20. člena tega pravilnika opremljena v zimskem času (od 15. novembra do 15. marca naslednjega leta) in v zimskih razmerah. Vozila, ki uporabljajo zimsko opremo po drugi alineji prvega odstavka in drugi alineji drugega odstavka ter petega odstavka 20. člena tega pravilnika, morajo imeti v zimskih razmerah na pogonskih kolesih ustrezne in pravilno nameščene snežne verige ali verigam enakovredne pripomočke. Enakovrednost pripomočkov odobri homologacijski organ v Republiki Sloveniji.

23. člen

(zaščitne čelade)

Zaščitne čelade, namenjene voznikom in potnikom na vozilih kategorije L, morajo biti homologirane po Pravilniku UN/ECE R 22.

24. člen

(posebne opozorilne svetilke)

Posebne opozorilne svetilke morajo biti homologirane po Pravilniku UN/ECE R 65. Vgrajene morajo biti čim bližje najvišjemu delu vozila tako, da so dobro vidne z vseh strani.

25. člen

(označevanje počasnih vozil)

(1) Vozila (razen enosedlnih vozil), katerih konstrukcijsko določena hitrost ne presega 40 km/h, kot tudi njihova priklopna vozila, morajo imeti na zadnji strani tablo za označevanje počasnih vozil, ki mora biti homologirana v skladu s Pravilnikom UN/ECE R 69.

(2) Pri skupini vozil velja zahteva iz prejšnjega odstavka samo za zadnje vozilo v skupini.

26. člen

(označevanje težkih in dolgih vozil)

(1) Vozila kategorij N₂, N₃, O₃ in O₄ morajo imeti na zadnji strani table za označevanje težkih in dolgih vozil, ki morajo biti homologirane in nameščene v skladu s Pravilnikom UN/ECE R 70.

(2) Odsevne oznake na vozilih kategorij M₂, M₃, N, O₂, O₃ in O₄ morajo biti homologirane in nameščene v skladu s Pravilnikom UN/ECE R 104.

27. člen

(varnostni elementi traktorjev)

(1) Pri traktorjih s spredaj nameščenimi traktorskimi priključki morata biti v primeru, če znaša vzdolžna razdalja med sredino volanskega obroča traktorja in sprednjim robom traktorskega priključka več kot 3 m, na sprednjem delu traktorskega priključka nameščeni dodatni stranski ogledali, ali ogledali postavljeni v obliki črke V, ki omogočata pregled v smeri, ki je pravokotna na vzdolžno os traktorja. Posamezno ogledalo mora imeti površino najmanj 300 cm² in ni nujno homologirano.

(2) Ne glede na določbe prejšnjega odstavka dodatnih stranskih ogledal ni potrebno namestiti, če konstrukcija traktorskega priključka tega ne omogoča (npr. traktorski priključek za prenos bal).

(3) Izpostavljeni deli traktorja in traktorskih priključkov, ter delovnih strojev, ki so lahko nevarni za druge udeležence v prometu in so nameščeni na višini največ do 2 m nad cestiščem (npr. rezila, konice, žbice, robovi), morajo imeti med vožnjo po cesti nameščene varovalne naprave, ki morajo biti označene v skladu z 28. členom tega pravilnika.

(4) Traktorji morajo biti opremljeni z zaščitno konstrukcijo pri prevrnitvi.

28. člen

(označevanje širših traktorjev in delovnih strojev)

(1) Kmetijski in gozdarski traktorji ter njihovi priklopniki ali traktorski priključki, in delovni stroji s širino več kot 2,55 m, morajo imeti v cestnem prometu na skrajnih točkah svoje širine spredaj in zadaj prečno nameščene opozorilne table po standardu SIST EN 12899-1, RA 2, CR 2. Table morajo biti velikosti najmanj 400 mm x 400 mm, na njih pa se morajo izmenjavati 100 mm široki odsevni beli in rdeči pasovi, ki potekajo pod kotom 45°. Če konstrukcija vozila to omogoča, so lahko namesto tabel nalepljene nalepke z enakimi lastnostmi kot opozorilne table.

(2) Ne glede na določbe prejšnjega odstavka so v primeru, če konstrukcija vozila ne omogoča namestitve označevalnih tabel predpisane velikosti, lahko nameščene označevalne table ali označevalne nalepke enakih lastnosti, z najmanjšo površino 600 cm² in najmanjšo stranico 120 mm.

(3) Če znaša razdalja med zunanjim robom v prvem odstavku navedenih vozil oziroma traktorskih priključkov in zunanjim robom pozicijskih svetilk vozila več kot 400 mm, morajo biti ponoči oziroma v pogojih zmanjšane vidljivosti, čim bližje zunanjemu robu, nameščene dodatne pozicijske svetilke ter odsevniki, usmerjeni naprej in nazaj.

(4) Z označevalnimi tablami, oziroma nalepkami iz prvega odstavka tega člena so lahko označeni tudi zunanji robovi traktorskih priključkov, ki niso širši od 2,55 m, vendar imajo do višine 2,0 m nameščene sestavne dele, ki so lahko nevarni za druge udeležence v prometu in niso dobro vidni (npr. rezila, konice, žbice, robovi).

29. člen

(opremljenost traktorskih priklopnikov in vlečenih traktorskih priključkov z zavorami)

(1) Traktorski priklopniki morajo biti opremljeni z zavorami po naslednjih kriterijih:

1. za priklopna vozila z največjo dovoljeno maso do dvakratnika mase traktorjev, ki jih vlečejo in z največjo konstrukcijsko določeno hitrostjo do 10 km/h zavorni sistem ni potreben (samo ročna zavora);

2. za priklopna vozila do največje dovoljene mase 3,5 tone je z največjo konstrukcijsko določeno hitrostjo do 25 km/h dovoljena tudi samo ročna zavora priklopnega vozila, ki se upravlja s traktorja;

3. za priklopna vozila z največjo določeno maso večjo od 3,5 tone je potreben zavorni sistem in sicer:

– pri največji dovoljeni hitrosti do 25 km/h enocestvena zračna ali hidravlična zavora;

– pri največji dovoljeni hitrosti več kot 25 km/h dvocestvena zračna ali hidravlična zavora;

4. naletna zavora je dovoljena za priklopna vozila:

– z največjo konstrukcijsko določeno hitrostjo do 25 km/h in največjo dovoljeno maso do 8 ton (zavora na eno os);

– z največjo konstrukcijsko določeno hitrostjo do 40 km/h in največjo dovoljeno maso do 8 ton (zavora na vsa kolesa);

– z največjo konstrukcijsko določeno hitrostjo do 80 km/h in največjo dovoljeno maso do 3,5 tone (zavora na vsa kolesa).

(2) Vlečeni traktorski priključek, katerega največja dovoljena masa presega maso traktorja, ki ga vleče, mora biti opremljen z zavorami, kot je določeno za traktorske priklopnike v prejšnjem odstavku tega člena.

30. člen

(varnostna vez priklopnih vozil)

(1) Vsa priklopna vozila, ki so opremljena z zavornim sistemom, morajo biti opremljena tudi z napravo, ki ob pretrganju zveze med vlečnim in priklopnim vozilom zavre priklopno vozilo.

(2) Vsa priklopna vozila kategorije O₁ brez zavore morajo imeti na vlečni glavi pritrjeno varnostno vez (žična vrv ali veriga), ki se pri priklopniku, spetem z vlečnim vozilom, natakne preko vlečne kljuke vlečnega vozila. Ta varnostna vez ob pretrganju zveze med vlečnim in priklopnim vozilom prepreči dotik vlečnega dela priklopnika s tlemi in omogoči vodenje priklopnika.

31. člen

(zvočni znak pri vzvratni vožnji)

(1) Tovarna vozila, na katerih je zaradi konstrukcije vozila vozniku omogočen pogled na dogajanje za (praznim ali natoovorjenim) vozilom le s pomočjo zunanjih vzvratnih ogledal, morajo imeti na zadnji strani vozila vgrajeno tudi napravo za oddajanje zvočnega znaka za vzvratno vožnjo.

(2) Naprava za oddajanje zvočnega znaka se mora vključiti z vklopom vzvratne prestave v menjalniku.

(3) Naprava mora oddajati prekinjajoč zvočni znak z jakostjo od 45 do 55 dB/A in s frekvenco delovanja 1 do 2 Hz s tem, da zvočni znak traja 1/3 do 1/2 intervala.

(4) Določba prvega odstavka tega člena se ne uporablja za starejša vozila, ki nimajo priključka za vklop žarometa za vzvratno vožnjo.

32. člen

(prekategorizacija vozil)

Vsako vozilo, za katerega se želi doseči sprememba kategorije, je treba ustrezno predelati in zanj nato opraviti posamično odobritev vozila, kot je določena v zakonu, ki ureja področje motornih vozil.

33. člen

(prekategorizacija vozila iz kategorije M₁ v N₁)

(1) Za prekategorizacijo vozila iz kategorije M₁ v N₁ mora predelano vozilo izpolnjevati naslednje zahteve glede mer, mas, delov in opreme:

1. imeti mora vrata na zadnji steni;

2. imeti sme samo eno vrsto sedežev za voznika in sovoznika, izjemoma če je izpolnjen pogoj iz 11. točke tega odstavka, ima lahko dve vrsti sedežev;

3. okenske odprtine v prostoru, namenjenem prevozu tovora, ne smejo biti zastekljene, temveč fiksno zaprte s pločevino, ki mora biti na zunanji strani lakirana v barvi vozila; okenske odprtine na zadnjih vratih so lahko zastekljene; pločevina, ki zapira okenske odprtine mora biti pritrjena na karoserijo vozila na tak način, da se je ne da odstraniti brez poškodovanja karoserije;

4. tovorni prostor mora biti od potniškega ločen s pregrado (pločevina ali kovinska mreža) po celi višini in širini, zračnost med pregradno steno in fiksnimi deli karoserije vozila je lahko največ 40 mm, izjemoma na zelo kratkih odsekih, kjer oblika karoserije močneje odstopa od zvezne linije, tudi do 70 mm; pregrada mora biti trdno povezana s karoserijo in podom tovorne prostora na tak način, da se je ne da odstraniti brez poškodovanja karoserije; v pločevinasti pregradni steni je lahko vgrajeno tudi okno, ki pa mora biti, če je večje od 800 cm², zaščiteno s varovalno mrežo (enake konstrukcije, kot za pregrado) s strani tovorne prostora; če je pregrada iz kovinske mreže, ne sme biti mogoče skozi zanke mreže potisniti preskusnega telesa z merami 50 x 10 mm, z robovi, ki so zaobljeni s polmerom 0,5 mm; pregrada se ob obremenitvi s preskusno silo, ki deluje v času najmanj 10 sekund preko preskusnega telesa s kvadratno čelno površino s stranico 50 mm v sredini pregrade in v smeri vožnje, ne sme odtrgati od karoserije vozila, lahko pa se deformira za največ 200 mm; preskusna sila (v N) je $F = 0,3 \times Q \times 9,81$, pri čemer je Q največja možna masa tovora (v kg); preverjanje trdnosti pregradne stene se lahko izvede z mehanskim preskusom ali računsko;

5. če so v tovornem delu pritrđišča za sedeže in varnostne pasove, morajo biti ta pritrđišča zavarjena, izvrtana ali obdelana tako, da jih ni mogoče ponovno uporabiti, razen v primeru, ko se pritrđišča za sedeže uporabijo za pritrđitev pregradne stene;

6. tla tovornega prostora morajo biti ravna; talna konstrukcija mora biti trdno povezana z vozilom na tak način, da se je ne da odstraniti brez poškodovanja karoserije; vdolbine za noge pri odstranjenih sedežih morajo biti izravnane in zaprte tudi od strani;

7. v tovornem prostoru morata biti najmanj dva para pritrđišč za fiksiranje tovora; pritrđišča so lahko oddaljena od stranske stene največ 150 mm, od prednje ali zadnje stene pa največ 200 mm; vzdolžna oddaljenost med pritrđišči je lahko največ 1.000 mm; pritrđišča so lahko nameščena tudi na stranskih stenah, vendar čim bližje ravni poda (največ 200 mm); pritrđišče mora zdržati najmanj preskusno silo F iz 4. točke tega odstavka;

8. če je tovorni prostor krajši od 1.500 mm, morajo biti bočna vrata v tovornem prostoru blokirana;

9. biti mora opremljeno z napravo za zvočni opozorilni signal pri vzvratni vožnji;

10. biti mora opremljeno z vzvratnimi ogledali na obeh bočnih straneh;

11. v tovornem prostoru mora biti mogoče sestaviti kontrolni okvir naslednjih mer:

pri vozilih z notranjo višino manjšo od 1.350 mm:

$d = 1.250 \text{ mm}$, $v = 980 \text{ mm}$ in $\text{š} = 500 \text{ mm}$;

oziroma pri vozilih z notranjo višino enako 1.350 mm ali večjo:

$d = 2.000 \text{ mm}$, $v = 1.300 \text{ mm}$ in $\text{š} = 500 \text{ mm}$ (pri eni vrsti sedežev)

ali

$d = 1.500 \text{ mm}$, $v = 1.300 \text{ mm}$ in $\text{š} = 500 \text{ mm}$ (pri dveh vrstah sedežev);

(mera »d« se meri v smeri vzdolžne osi vozila, mera »v« pa v navpični smeri);

12. razmerje med maso potnikov in maso tovora mora biti v korist tovora:

$P - [M + (N \times 68)] > N \times 68$

kjer je:

P = največja tehnično dovoljena masa obremenjenega vozila v kg;

M = masa vozila v stanju, pripravljenem za vožnjo v kg;

N = število sedežev, razen voznškega.

(2) Zahteve iz 11. točke prejšnjega odstavka ne veljajo za prekategorizacijo pri vozilih, kjer obstaja pri proizvajalcu vozila tudi različica tega vozila v tovarni izvedbi. V tem primeru mora biti velikost tovornega prostora najmanj enaka tisti iz originalne različice.

(3) Zahteve iz 11. točke prvega odstavka tega člena se pri vozilih, kjer je tovorni prostor v pretežni meri zapolnjen s trdno vgrajeno opremo, preverjajo pred vgraditvijo opreme.

(4) Zahteve iz prvega odstavka tega člena, razen 8. in 11. točke, se uporabljajo tudi pri dodelavi oziroma predelavi vozil kategorije N₁.

IV. DODATNE ZAHTEVE ZA VOZILA S POSEBNO OBLIKO NADGRADNJE OZIROMA S POSEBNIM NAMENOM

34. člen

(bivalna vozila)

(1) Vozilo z obliko nadgradnje »SA – bivalno vozilo« mora biti opremljeno v skladu z zahtevami tega člena.

(2) V bivalnem vozilu mora biti trajno urejen bivalni prostor z vsaj naslednjo opremo:

– sedeži in miza,

– ležišča, ki se lahko sestavijo iz sedežev,

– oprema za pripravo hrane (vgrajen električni oziroma plinski štedilnik, kuhinjski pult, pomivalno korito, rezervoarji za svežo in odpadno vodo) in

– oprema za hrambo.

(3) Oprema iz prejšnjega odstavka mora biti fiksno pritrjena v bivalnem prostoru, vendar sme biti mogoče mizo na enostaven način odstraniti. Vsa vrata omaric morajo imeti zapirala z mehanskim varovanjem.

(4) Za dostop v bivalni prostor vozila morajo biti na desni ali zadnji strani vrata.

(5) Bivalni prostor mora imeti urejeno osvetlitev. V dnevnem oziroma kuhinjskem prostoru mora biti vgrajeno najmanj eno okno. Okna morajo biti tudi na obeh straneh ob sedežih, če se v bivalnem prostoru med vožnjo nahajajo potniki. Okna morajo biti zastekljena s homologiranimi stekli in na vratih vgrajene dvostopenjske avtomobilske ključavnice z varnostnim zaklepanjem, ki preprečuje nehoteno odpiranje vrat med vožnjo.

(6) Bivalno vozilo mora imeti praviloma stojno višino, ki se lahko zagotovi tudi z dvizno streho. Izjemoma je lahko kuhinjski pult s štedilnikom vgrajen tudi tako, da se uporablja pod odprtimi dviznimi zadnjimi vrati, kadar gre za manjše bivalno vozilo z dvema sedežema, ki nima stojne višine.

(7) Sedeži (posamični sedeži oziroma sedežne klopi z ogrođjem), ki so predvideni za prevoz potnikov in so vgrajeni v bivalnem prostoru, morajo biti homologirani, ustrezno pritrjeni na nosilno ogrođje vozila in opremljeni s tritočkovnimi varnostnimi pasovi ter nasloni za glavo oziroma z ustrezno oblazinjenim naslonjalom tudi v višini glave. Pri tem notranja oprema ne sme segati v območje gibanja teles potnikov na sedežih, pripetih z varnostnimi pasovi, in ne sme predstavljati dodatne nevarnosti za potnike. Bočni sedeži niso dovoljeni.

(8) Število sedežev v bivalnem vozilu mora biti najmanj enako številu ležišč.

(9) Plinska peč mora ustrezati Direktivi 2001/56/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. septembra 2001 o ogrevalnih sistemih motornih in priklopnih vozil, ki spreminja Direktivo Sveta 70/156/EGS in razveljavlja Direktivo Sveta 78/548/EGS (UL L št. 292 z dne 9. 11. 2001, str. 21), zadnjic spremenjena z Uredbo (ES) št. 661/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o zahtevah za homologacijo za splošno varnost motornih vozil, njihovih priklopnikov ter sistemov, sestavnih delov in samostojnih tehničnih enot, namenjenih za taka vozila (UL L št. 200 z dne 31. 7. 2009, str. 1).

(10) Bivalno vozilo mora izpolnjevati ustrezne zahteve naslednjih standardov, kjer pride v poštev:

– SIST EN 721:2005 – Bivalna počitniška vozila – Zahteve za varnostno prezračevanje;

– SIST EN 722-1:2005 – Bivalna počitniška vozila – Sistem ogrevanja na tekoča goriva – 1. del: Počitniške prikolicice in premične počitniške hišice;

– SIST EN 1645-1:2005+A1:2008 – Bivalna počitniška vozila – Prikolicice – 1. del: Zdravstvene in varnostne zahteve za bivanje;

– SIST EN 1645-2:2008 – Bivalna počitniška vozila – Prikolicice – 2. del: Obremenitev;

– SIST EN 1646-1:2005+A1:2008 – Bivalna počitniška vozila – Avtodomi – 1. del: Zdravstvene in varnostne zahteve za bivanje;

– SIST EN 1646-2:2008 – Bivalna počitniška vozila – Avtodomi – 2. del: Obremenitev;

– SIST EN 1648-1:2005 – Bivalna počitniška vozila – 12 V enosmerna električna napeljava male napetosti – 1. del: Počitniške prikolicice;

– SIST EN 1648-2:2005 – Bivalna počitniška vozila – 12 V enosmerna električna napeljava male napetosti – 1. del: Avtodomi;

– SIST HD 384.7.754 S1:2005 oziroma SIST HD 60364-7-708:2009;

– SIST EN 1949:2011 – Specifikacija za vgradnjo sistemov na UNP v bivalna počitniška vozila in druga cestna vozila in

– SIST EN 1949:2004/A1:2005 – Specifikacija za vgradnjo sistemov na UNP v bivalna počitniška vozila in druga cestna vozila – Dopolnilo A1.

35. člen

(reševalna vozila)

(1) Vozilo z obliko nadgradnje »SC – reševalno vozilo« in enim od dodatnih opisov iz tretjega odstavka tega člena mora

biti opremljeno najmanj z opremo v skladu z zahtevami tega člena ter ustrezati zahtevam predpisov, ki urejajo izvajanje nujne medicinske pomoči oziroma prevoze pacientov, in jih izda minister, pristojen za zdravje.

(2) Reševalna vozila morajo biti prepoznavne barve, označena z vizualnimi oznakami vozila nujne medicinske pomoči in opremljena s posebnimi opozorilnimi svetilkami, ki oddajajo modro svetlobo tako, da so vidne z vseh strani. Reševalna vozila imajo lahko vgrajene tudi delovne žaromete. Ta vozila morajo imeti vgrajeno tudi ustrezno zvočno signalizacijo.

(3) Reševalna vozila se delijo v tri skupine in sicer:

– z dodatnim opisom »reanimobil«, ki ustreza zahtevam standarda SIST EN 1789:2007, tip C;

– z dodatnim opisom »nujno reševalno vozilo«, ki ustreza zahtevam standarda SIST EN 1789:2007, tip B in

– z dodatnim opisom »nenujno reševalno vozilo«, ki ustreza zahtevam standarda SIST EN 1789:2007, tip A.

(4) V prostoru reševalnega vozila morajo biti vgrajena prenosna nosila na podstavku, sedeži za zdravniško osebje oziroma spremljevalca ter ostala specialna oprema za izvajanje nujne medicinske pomoči. Vgrajen je lahko tudi poseben prevoznik sedež za bolnika, ki pa mora biti med vožnjo ustrezno zavarovan. Namestitev nosil, premičnih sedežev in medicinske opreme v prostoru reševalnega vozila mora biti skladno z zahtevami standarda SIST EN 1789:2007. Sedeži, obrnjeni v smeri vožnje, morajo biti opremljeni s tritočkovnimi varnostnimi pasovi in nasloni za glavo, sedeži, obrnjeni proti smeri vožnje pa najmanj z dvotočkovnimi varnostnimi pasovi.

(5) Poleg zahtev iz drugega, tretjega in četrtega odstavka tega člena mora reševalno vozilo izpolnjevati ustrezne zahteve naslednjih standardov, kjer pride v poštev:

– SIST EN 1865–1:2010 – Specifikacije za nosila in drugo opremo za ravnanje s pacienti v reševalnih vozilih – 1. del: Specifikacija za splošne sisteme nosil in opremo za ravnanje s pacienti;

– SIST EN 1865–2:2010 – Specifikacije za nosila in drugo opremo za ravnanje s pacienti v reševalnih vozilih – 2. del: nosila s pomožnim pogonom in

– SIST EN 1846–2:2002+A3:2009 – Gasilska in reševalna vozila – 2. del: Splošne zahteve – Varnost in obnašanje pri uporabi.

36. člen

(NMP vozilo urgentnega zdravnika)

(1) Vozilo urgentnega zdravnika z obliko nadgradnje »SG – vozilo za posebne namene« z dodatnim opisom »NMP – urgentni zdravnik« mora biti opremljeno v skladu z zahtevami tega člena ter ustrezati zahtevam predpisa, ki ureja prevoze pacientov, in ga izda minister, pristojen za zdravje.

(2) Vozilo urgentnega zdravnika mora biti prepoznavne barve, označeno z vizualnimi oznakami dežurnega zdravnika in opremljeno s posebnimi opozorilnimi svetilkami, ki oddajajo modro svetlobo tako, da so vidne z vseh strani. To vozilo mora imeti vgrajeno tudi ustrezno zvočno signalizacijo.

(3) V vozilo urgentnega zdravnika se lahko predela zgolj vozilo kategorije M₁G.

(4) V prtljažnem delu vozila urgentnega zdravnika mora biti urejen prostor za namestitev prenosne opreme za nudenje nujne medicinske pomoči.

37. člen

(NMP reševalno motorno kolo)

(1) Motorno kolo z obliko nadgradnje »SG – vozilo za posebne namene« z dodatnim opisom »NMP – reševalno« mora biti opremljeno v skladu z zahtevami tega člena ter ustrezati zahtevam predpisa, ki ureja prevoze pacientov, in ga izda minister, pristojen za zdravje.

(2) Reševalno motorno kolo mora biti prepoznavne barve, označeno z vizualnimi oznakami vozila nujne medicinske pomoči in opremljeno s posebnimi opozorilnimi svetilkami, ki oddajajo modro svetlobo tako, da so vidne z vseh strani. To motorno kolo mora imeti vgrajeno tudi ustrezno zvočno signalizacijo.

(3) V reševalno motorno kolo se lahko predela samo motorno kolo kategorije L₃e.

(4) Na zadnjem delu reševalnega motornega kolesa mora biti urejen prostor za namestitev prenosne opreme za nudenje nujne medicinske pomoči.

38. člen

(NMP vozilo za vodenje, podporo in komunikacije)

(1) Vozilo z obliko nadgradnje »SG – vozilo za posebne namene« z dodatnim opisom »NMP – vodenje in komunikacija« mora biti opremljeno v skladu z zahtevami tega člena ter ustrezati zahtevam predpisa, ki ureja prevoze pacientov, in ga izda minister, pristojen za zdravje.

(2) NMP vozilo za vodenje, podporo in komunikacije mora biti prepoznavne barve, označeno z vizualnimi oznakami vozila nujne medicinske pomoči in opremljeno s posebnimi opozorilnimi svetilkami, ki oddajajo modro svetlobo tako, da so vidne z vseh strani. To vozilo mora imeti vgrajeno tudi ustrezno zvočno signalizacijo, lahko pa ima vgrajene tudi delovne žaromete.

(3) V NMP vozilo za vodenje, podporo in komunikacije se lahko predela samo vozilo kategorije M₁ ali M₁G.

39. člen

(NMP vozilo za prevoz osebja)

(1) Vozilo z obliko nadgradnje »SG – vozilo za posebne namene« z dodatnim opisom »NMP – prevoz osebja« mora biti opremljeno v skladu z zahtevami tega člena ter ustrezati zahtevam predpisa, ki ureja prevoze pacientov in ga izda minister, pristojen za zdravje.

(2) NMP vozilo za prevoz osebja mora biti prepoznavne barve, označeno z vizualnimi oznakami vozila nujne medicinske pomoči in opremljeno s posebnimi opozorilnimi svetilkami, ki oddajajo modro svetlobo tako, da so vidne z vseh strani. To vozilo mora imeti vgrajeno tudi ustrezno zvočno signalizacijo, lahko pa ima vgrajene tudi delovne žaromete.

(3) V NMP vozilo za prevoz osebja se lahko predela samo vozilo kategorije M₁ ali M₁G. Tako vozilo mora imeti osem sedežev poleg sedeža voznika.

40. člen

(pogrebna vozila)

(1) Vozilo z obliko nadgradnje »SD – pogrebno vozilo« mora biti opremljeno najmanj z opremo v skladu z zahtevami tega člena.

(2) Pogrebno vozilo mora biti v zadnjem delu posebej prirejeno za namen prevoza krste ali žare.

(3) Vozniška kabina oziroma potniški prostor pogrebne vozila mora biti ločen od zadnjega dela vozila s polno pregradno steno ustrezne trdnosti. V steni je lahko vgrajeno fiksno okno, ki pa mora biti zastekljeno z varnostnim steklom in zaščiteno z varnostno mrežo.

(4) Prostor v zadnjem delu pogrebne vozila mora biti prisilno prezračevan.

(5) Prostor v zadnjem delu pogrebne vozila mora biti v spodnjem delu obložen z oblogo iz ustreznega materiala, ki omogoča enostavno čiščenje oziroma pranje. Lesene obloge niso dovoljene.

(6) Na podu pogrebne vozila morajo biti pritrjena kovinska vodila z vozičkom iz nerjavečega materiala za krsto oziroma pritrtilna mesta za žare. Pritrditev mora biti izvedena na nosilce oziroma ustrezno ojačena mesta na podu karoserije, v notranjosti pa morajo biti izdelana tudi pritrdišča za naprave za zavarovanje krste oziroma žar proti premikanju med prevozom.

41. člen

(vozilo – premična delavnica)

(1) Vozilo z obliko nadgradnje »SG – vozilo za posebne namene« z dodatnim opisom »delavnica« mora biti opremljeno najmanj z opremo v skladu z zahtevami tega člena.

(2) Vozilo – premična delavnica mora imeti v tovornem delu urejeno delavnico z vgrajeno posebno opremo, s katero mora biti zapolnjen pretežni del prostora.

(3) Vozniška kabina oziroma potniški prostor vozila – premične delavnice mora biti ločen od zadnjega dela vozila s polno pregradno steno ustrezne trdnosti. V steni je lahko vgrajeno okno, ki pa mora biti zastekljeno z varnostnim steklom in na strani delovnega prostora zavarovano z varnostno mrežo. Če so v pregradni steni vgrajena vrata, morajo biti opremljena z zapiralnim mehanizmom. Vrata morajo biti izvedena tako, da trdnost pregradne stene in njena varovalna funkcija nista zmanjšani.

(4) Regali za orodje in predalniki v vozilu – premični delavnici morajo biti ustrezno (fiksno) pritrjeni na karoserijo in izvedeni tako, da je preprečeno izpadanje orodja in delov (zavarovani proti odpiranju) med vožnjo in močnem zaviranju vozila. Za večje dele opreme in orodja morajo biti vgrajena stojala z elementi za pritržitev, da med vožnjo ne pride do nehotenega premikanja. Regali za orodje in predalniki ter druga specialna oprema morajo biti namensko izdelani iz kovinskih materialov oziroma morajo biti trdnostno ustrezno preskušeni za uporabo v vozilih.

(5) Če je vozilo – premična delavnica opremljeno z delovno mizo s primežem, ki je vgrajena v delovnem prostoru v notranjosti vozila, mora imeti na tem mestu vozilo stojno višino, sicer pa mora biti izvedena kot zložljiva, da jo je možno izvleči iz vozila.

(6) Delovno mesto v vozilu – premični delavnici mora biti ustrezno osvetljeno. V delu, kjer je nameščen delovni pult, je lahko vgrajeno bočno okno, ki pa mora biti z notranje strani dodatno zavarovano z zaščitno mrežo.

(7) Za dostop v delovni prostor vozila – premične delavnice morajo biti na desni ali zadnji strani vrata.

42. člen

(vozila, v katerem se izvaja neka dejavnost)

(1) Vozilo z obliko nadgradnje »SG – vozilo za posebne namene« in brez dodatnega opisa, v katerem se izvaja neka dejavnost, mora imeti vso vgrajeno opremo v vozilu tako zavarovano, da se prepreči njeno nehoteno premikanje med vožnjo in pri močnem zaviranju.

(2) Če se v delovnem prostoru vozila, v katerem se izvaja neka dejavnost, vozijo osebe ali se nahajajo delavci, ki opravljajo svojo dejavnost med vožnjo, morajo biti ti sedeži homologirani in opremljeni s tritočkovnimi varnostnimi pasovi ter nasloni za glavo. Vgrajena oprema med vožnjo ne sme predstavljati nevarnosti za osebe, ki se vozijo v tem prostoru.

(3) Vozniška kabina oziroma potniški prostor v vozilu, v katerih se izvaja neka dejavnost, je lahko ločen od zadnjega dela vozila s pregradno steno. Če so v pregradni steni vgrajena vrata, morajo biti opremljena z zapiralnim mehanizmom. Vrata morajo biti izvedena tako, da trdnost pregradne stene in njena varovalna funkcija nista zmanjšani.

(4) Notranjost vozila, v katerem se izvaja neka dejavnost, kjer se nahajajo osebe, mora biti ustrezno osvetljena, prezračevana in opremljena z vsaj enim oknom na vsaki strani.

(5) Za dostop v delovni prostor vozila, v katerem se izvaja neka dejavnost, morajo biti na desni ali zadnji strani vrata.

43. člen

(vozilo – premična prodajalna)

(1) Vozilo z obliko nadgradnje »SG – vozilo za posebne namene« z dodatnim opisom »prodajalna« mora biti opremljeno najmanj z opremo v skladu z zahtevami tega člena.

(2) Vozilo – premična prodajalna mora imeti v tovornem delu urejen prodajni prostor, ki mora imeti stojno višino.

(3) Vozniška kabina oziroma potniški prostor vozila – premične prodajalne mora biti ločen od prodajnega prostora s pregradno steno ustrezne trdnosti. Za vstop v prodajni prostor iz kabine vozila so v pregradni steni lahko vgrajena vrata z zapiralnim mehanizmom. Vrata morajo biti izvedena tako, da trdnost pregradne stene in njena varovalna funkcija nista zmanjšani.

(4) Prodajni prostor vozila – premične prodajalne mora biti opremljen s prodajnim pultom, ki je za stranke dostopen z zunanje strani vozila tako, da se najmanj na eni strani tovarnega dela vozila odpira del vozila za namen prodaje blaga. Med prevozom vozila mora biti pult zaprt z vrati v nadgradnji, ki ne sme imeti oken. V primeru, kadar se pri vozilih kategorije N₂ ali N₃ prodaja blaga opravlja znotraj vozila, je lahko prodajni pult dostopen za stranke tudi v notranjosti vozila, pri čemer mora biti urejeno varno vstopanje v vozilo in izstopanje iz njega skozi ustrezna vrata ter zadosten prostor v notranjosti vozila.

(5) Za razmestitev blaga morajo biti v tovornem oziroma prodajnem prostoru vozila – premične prodajalne izdelane ustrezne police oziroma regali. Blago mora biti zavarovano pred padanjem s polic med vožnjo in pri močnem zaviranju.

(6) Notranjost vozila – premične prodajalne mora biti ustrezno osvetljena in prezračevana.

(7) Če se v vozilu – premični prodajalni prevažajo živila, mora biti prostor urejen v skladu s predpisi o higieni živil.

(8) Za dostop v prodajni prostor vozila – premične prodajalne morajo biti na desni ali zadnji strani vozila vrata.

44. člen

(vozila prirejena za vožnjo oziroma prevoz invalida)

(1) Vozilo, ki ga upravlja invalid, mora biti individualno prirejeno njegovim potrebam, v skladu z napotili zdravnika. Vgrajeni deli in oprema morajo biti ustrezno odobreni. Ta vozila imajo obliko nadgradnje »SG – vozilo za posebne namene« in dodatni opis »za invalida«.

(2) Posebne zahteve za vozila, prirejena za prevoz invalida v invalidskem vozičku, so opredeljene v predpisih, ki urejajo ugotavljanje skladnosti vozil. Ta vozila imajo obliko nadgradnje »SH – vozilo z dostopom za invalidski voziček«.

45. člen

(tovorna vozila z nakladalno stranico)

(1) Tovorna vozila, ki imajo na zadnji strani vgrajeno nakladalno stranico, morajo imeti na tej stranici dve opozorilni zavesici.

(2) Mere zavesic morajo biti najmanj 200 mm x 300 mm (š x v). Na teh zavesicah se morajo izmenjavati 50 mm široki odsevni beli in rdeči pasovi, ki potekajo pod kotom 45°.

(3) Zavesici morata biti pritrjeni s svojim zgornjim robom na zadnjo stranico tako, da ob spuščeni stranici prosto visita in sta vidni od zadaj. Mesto pritrditve sme biti največ 500 mm oddaljeno od zgornjega roba stranice in 100 mm od stranskega roba stranice. Nameščenim morata biti simetrično glede na vzdolžno srednjo ravnino vozila.

46. člen

(posebni pogoji za vozila, s katerimi se prevažajo skupine otrok)

(1) Motorno vozilo, s katerim se v cestnem prometu prevažata skupina otrok, mora imeti:

– napravo, ki med zaviranjem preprečuje blokiranje koles,
– električno ali hidravlično ojačan krmilni mehanizem (naprava za upravljanje vozila),

– varnostne pasove na vseh sedežih,
– naslonjala za glavo na vseh sedežih in
– zapisovalno opremo v cestnih prevozih (tahograf).

(2) Določbi tretje in četrte alineje prejšnjega odstavka se ne uporabljata za avtobuse, s katerimi se prevažajo skupine otrok. Avtobusi morajo imeti varnostne pasove in naslonjala za glavo vgrajene v skladu s predpisi o homologaciji.

(3) Pri prevozu skupine otrok v občasnem in posebnem linijskem prevozu v naselju in na relaciji največ 10 kilometrov iz naselja, v katerem se je prevoz začel, se sme uporabljati tudi avtobus, razreda 1 oziroma razreda A (mestni avtobus).

(4) Avtobusi morajo pri prevozu skupine otrok v občasnem prevozu potnikov v cestnem prometu na razdaljah, daljših od 50 km, ali pri vožnji skupine otrok po avtocesti in cesti, rezervirani za motorna vozila, ne glede na določbe drugega odstavka tega člena, obvezno imeti vgrajene varnostne pasove na vseh sedežih.

(5) Vozila, s katerimi se prevažajo skupine otrok, morajo biti označena s predpisanim znakom, kot je opredeljen v Prilogi VI, ki je sestavni del tega pravilnika.

47. člen

(cestni turistični vlak)

(1) Cestni turistični vlak je namenjen izključno prevozu sedečih potnikov.

(2) Kompozicija cestnega turističnega vlaka je sestavljena iz motornega vozila z obliko nadgradnje »SG – vozilo za posebne namene« z dodatnim opisom »cestni turistični vlak« in najmanj enega ali največ treh priklopnikov z obliko nadgradnje »SG – vozilo za posebne namene« z dodatnim opisom »za prevoz oseb«.

(3) Tehnične zahteve za cestni turistični vlak so opredeljene v Prilogi VII tega pravilnika.

V. IDENTIFIKACIJSKA ŠTEVILKA VOZILA

48. člen

(določitev nacionalne identifikacijske številke vozila)

(1) Tehnična služba, ki jo je za vtis identifikacijske številke vozila na vozilo v skladu z zakonom, ki ureja področje motornih vozil, pooblastil homologacijski organ v skladu z zakonom, ki ureja področje motornih vozil, z odločbo določi vozilu nacionalno identifikacijsko številko unikatnemu vozilu ali vozilu brez identifikacijske številke in o tem obvesti homologacijski organ.

(2) Identifikacijsko številko vtisne na vozilo tehnična služba, ki o tem izda stranki potrdilo o vtisu.

(3) Vsebina nacionalne identifikacijske številke vozila je določena v Prilogi III tega pravilnika.

(4) Identifikacijska številka mora biti vtisnjena na mestu, kot ga določa standard SIST ISO 4030:2000.

(5) Identifikacijska številka vozila mora biti vtisnjena tudi na tablici proizvajalca, katere vsebina mora ustrezati zahtevam, določenim s tehnično specifikacijo za vozila TSV 118.

49. člen

(ponovni vtis izvirne identifikacijske številke vozila)

(1) Tehnična služba v skladu z zakonom, ki ureja področje motornih vozil, z odločbo odredi ponovni vtis izvirne identifikacijske številke v primeru, da po popravilu ali predelavi vozila ta nima vtisnjene identifikacijske številke ali je ta poškodovana ali prenešana.

(2) V tem primeru mora tehnična služba, ki ugotovi potrebo po vtisu številke, z odločbo odrediti ponovni vtis identifikacijske številke, jo vtisniti in izrezati ter shraniti tisti del pločevine, na katerem se nahaja izvirna identifikacijska številka vozila.

(3) V primerih vozila s poškodovano ali prenešeno identifikacijsko številko se poškodovana ali prenešana identifikacijska številka vozila prečrta, poleg nje pa se vtisne izvirna identifikacijska številka vozila, če je mogoče nesporno ugotoviti izvirno identifikacijsko številko vozila.

(4) Tehnična služba izda lastniku vozila potrdilo o ponovnem vtisu identifikacijske številke.

VI. PREHODNE IN KONČNA DOLOČBA

50. člen

(prenehanje uporabe)

Z dnem uveljavitve tega pravilnika se prenehajo uporabljati:

– Pravilnik o kompletu za prvo pomoč, ki spada v obvezno opremo motornih vozil (Uradni list RS, št. 106/04, 134/04, 136/04 – popr., 115/07 in 106/10 – ZMV);

– Pravilnik o minimalnih zahtevah, ki jih morajo izpolnjevati nekatere naprave in oprema vozil v cestnem prometu (Uradni list RS, št. 97/02, 123/03 in 106/10 – ZMV);

– Pravilnik o napravah za omejevanje hitrosti nekaterih kategorij vozil (Uradni list RS, št. 74/07 in 106/10 – ZMV);

– Pravilnik o zatemnjevanju stekel na vozilih (Uradni list RS, št. 82/07, 70/08 in 106/10 – ZMV);

– Pravilnik o zahtevah za prekatégorizacijo vozil (Uradni list RS, št. 70/08 in 106/10 – ZMV);

– Pravilnik o zimski opremi vozil v cestnem prometu (Uradni list RS, št. 104/09 in 106/10 – ZMV);

– Pravilnik o naknadni vgradnji ogledal na vozila (Uradni list RS, št. 116/07 in 106/10 – ZMV);

– Pravilnik o merah in masah vozil v cestnem prometu (Uradni list RS, št. 138/06, 48/11 in 106/10 – ZMV);

– Pravilnik o posebnih pogojih za vozila, s katerimi se prevažajo skupine otrok (Uradni list RS, št. 23/09);

– Pravilnik o napravah in opremi vozil v cestnem prometu (Uradni list RS, št. 17/00, 33/00 – popr., 45/04, 82/07, 70/08 in 104/09);

– Odredba o homologiranju zaščitnih čelad za voznike in sovoznike motornih koles in mopedov (št. 22.05) (Uradni list RS, 107/03);

– Odredba o homologiranju varnostnih trikotnikov (št. 27.03) (Uradni list RS, št. 62/99);

– Odredba o homologiranju posebnih opozorilnih svetilk za motorna vozila (št. 65.00) (Uradni list RS, št. 55/96);

– Odredba o homologiranju tabel za označevanje počasnih vozil (št. 69.01) (Uradni list RS, št. 62/99 in 80/99);

– Odredba o homologiranju tabel za označevanje težkih in dolgih vozil (št. 70.01) (Uradni list RS, št. 62/99 in 80/99);

– Odredba o homologiranju vozil na akumulatorski električni pogon glede posebnih pogojev za njihovo konstrukcijo in funkcionalno varnost (št. 100.00) (Uradni list RS, št. 74/97);

– Odredba o homologiranju odsevnih oznak za težka in dolga vozila ter njihove priklopnike (št. 104.00) (Uradni list RS, št. 62/99 in 86/99) in

– drugi do deveti odstavek 49. člena Pravilnika o tehničnih pregledih motornih in priklopnih vozil (Uradni list RS, št. 88/05, 119/07 in 106/10 – ZMV), ki se nanaša na dovoljenje za vtis identifikacijske številke vozila.

51. člen

(zamik uporabe)

(1) S 1. januarjem 2015 se začnejo uporabljati:

– določbe tretje alineje prvega odstavka 4. člena tega pravilnika glede mase gasilnika;

– določbe tretjega odstavka 4. člena tega pravilnika;

– določbe 25. člena tega pravilnika;

– določbe 34. do 43. člena ter 45. in 47. člena tega pravilnika, in sicer za postopek posamične odobritve predelanega vozila in za vozila, ki se prvič registrirajo v Republiki Sloveniji.

(2) S 1. januarjem 2016 se začnejo uporabljati:

– določbe prvega, drugega in tretjega odstavka 27. člena;

– določbe 28. člena;

– določbe 29. člena tega pravilnika, in sicer za vozila, ki se prvič registrirajo v Republiki Sloveniji.

52. člen

(uveljavitev)

Ta pravilnik začne veljati 1. oktobra 2013.

Št. 007-183/2012

Ljubljana, dne 16. aprila 2013

EVA 2012-2430-0108

Samo Omerzel l.r.

Minister

za infrastrukturo in prostor

SEZNAM PRILOG

- Priloga I: Komplet za prvo pomoč
- Priloga II: Mere in mase vozil v cestnem prometu
- Priloga III: Vsebina nacionalne identifikacijske številke vozila
- Priloga IV: Naknadna vgradnja ogledal na vozila
- Priloga V: Obveznost vgradnje, nastavitvev in preverjanje naprav za omejevanje hitrosti
- Priloga VI: Znak za označitev vozila, s katerim se prevaža skupina otrok
- Priloga VII: Cestni turistični vlak

PRILOGA I
KOMPLET ZA PRVO POMOČ

1. Vrsti kompletov za prvo pomoč sta:
 - komplet za prvo pomoč za motoriste in
 - komplet za prvo pomoč za avtomobiliste.

2. Komplet za prvo pomoč za motoriste mora vsebovati najmanj:

Zap. št.	Predmet	Število kosov
1	Prvi povoj, tip 3 (12 cm x 5 m), sterilen	1
2	Kompresa 5 x 5 cm, sterilna	10
3	Kompresa 10 x 10 cm, sterilna	2
4	Aluplast za opekline 5 x 9 cm, sterilen	1
5	Aluplast za opekline 50x60 cm, sterilen	1
6	Povoj iz raztegljive tkanine 8 cm x 4 m	1
7	Trikotna ruta 100 x 100 x 140 cm	1
8	Rokavica (SIST EN 455-1 in 2)	2
9	Zaščitna folija za umetno dihanje	1
10	Dvostransko metalizirana folija 210 x 160 cm, debelina najmanj 12 µm	1
11	Škarje (z zaobljeno konico)	1
12	Obliž z blazinico 10 x 8 cm	2
13	Obliž 1 cm x 1 m	1
14	Navodila za nudenje prve pomoči	1
15	Seznam vsebine	1

3. Komplet za prvo pomoč za avtomobiliste mora vsebovati najmanj:

Zap. št.	Predmet	Število kosov
1	Prvi povoj, tip 2 (10 cm x 4 m), sterilen	3
2	Prvi povoj, tip 3 (12 cm x 5 m), sterilen	1
3	Aluplast za opekline 9 x 15 cm, sterilen	1
4	Aluplast za opekline 50 x 80 cm, sterilen	1
5	Kompresa 5 x 5 cm, sterilna	10
6	Kompresa 10 x 10 cm, sterilna	6
7	Povoj iz raztegljive tkanine 8 cm x 4 m	2
8	Povoj iz raztegljive tkanine 10 cm x 4 m	1
9	Trikotna ruta 100 x 100 x 140 cm	3
10	Rokavica (SIST EN 455-1 in 2)	4
11	Zaščitna folija za umetno dihanje	1
12	Dvostransko metalizirana folija 210 x 160 cm, debelina najmanj 12 µm	1
13	Škarje (z zaobljeno konico)	1
14	Obliž z blazinico 10 x 8 cm	5
15	Obliž 2 cm x 5 m	1
16	Navodila za nudenje prve pomoči	1
17	Seznam vsebine	1

4. Komplet za prvo pomoč mora biti shranjen v embalaži, ki ščiti vsebino pred poškodovanjem, nečistočo in vodo. Material, iz katerega je embalaža izdelana, ne sme vplivati na kakovost vsebine, ki je shranjena v njej, mora biti odporen proti vplivom goriv, ki se uporabljajo v motornih vozilih, proti temperaturnim spremembam in proti vlagi. Če je embalaža izdelana iz materiala, ki lahko korodira, mora biti zaščitena proti koroziji.
- 4.1 Embalaža mora imeti zadostno trdnost, njeni robovi in ogli ne smejo biti ostri, ampak zaobljeni. Pokrov mora biti mogoče zapreti in zavarovati proti nehotenemu odpiranju (lahko tudi s plombiranjem), pri odpiranju pa ga mora biti mogoče preklopiti do podlage, na kateri embalaža stoji.
- 4.2 Na pokrovu (zgornjem delu) embalaže mora biti oznaka proizvajalca in napis: »Komplet za prvo pomoč – za motoriste« oziroma »Komplet za prvo pomoč – za avtomobiliste«.
- 4.3 V skladu s četrtem poglavjem Zakona o Rdečem križu Slovenije (Uradni list RS, št. 7/93 in 79/10) je na embalaži kompletov za prvo pomoč prepovedana uporaba znaka Rdečega križa.
5. Oblika embalaže kompleta za prvo pomoč za motoriste ni predpisana, ustrezati pa mora obsegu vsebine iz 2. točke te priloge. Lahko je izdelana iz impregniranega oziroma plastificiranega platna.
- 5.1 Embalaža kompleta za prvo pomoč za avtomobiliste mora biti izdelana iz trdnejšega materiala. Imeti mora obliko škatle z zunanjimi merami tlorisa $255 \text{ mm} \pm 2 \text{ mm} \times 166 \text{ mm} \pm 2 \text{ mm}$, njena višina v zaprtem stanju pa mora biti $80 \text{ mm} \pm 2 \text{ mm}$. Pokrov lahko prekriva stranske stene ($15 \text{ mm} \pm 1 \text{ mm}$) in ima lahko največje mere $264 \text{ mm} \pm 3 \text{ mm} \times 175 \text{ mm} \pm 3 \text{ mm}$. Debelina stene naj ne presega 3 mm.
6. Odpornost embalaže proti gorivu se ugotavlja tako, da se na površino embalaže (ali vzorca materiala) nanese ločeno 10 ml neosvinčenega bencina in dizelskega goriva. Po 6 urah se vizualno preveri stanje. Na površini ne sme biti opaznih nobenih sprememb.
- 6.1 Odpornost proti temperaturnim spremembam se ugotavlja tako, da se embalažo trikrat zaporedoma drži po 2 uri na temperaturi $-25^{\circ}\text{C} \pm 2^{\circ}$ in nato na temperaturi $80^{\circ}\text{C} \pm 2^{\circ}\text{C}$. Po ohlaiditvi na $20^{\circ}\text{C} \pm 2^{\circ}\text{C}$ se vizualno preveri stanje. Na embalaži ne sme biti opaznih nobenih sprememb.
- 6.2 Odpornost embalaže kompleta za prvo pomoč za avtomobiliste je treba preskusiti še glede trdnosti in tesnosti.
- 6.3 Odpornost proti padcem se ugotavlja tako, da se tri kose embalaže pri sobni temperaturi ($20^{\circ}\text{C} \pm 2^{\circ}\text{C}$) napolni z 1.5 kg polietilenskega granulata in zapre. Nato se vsak tak kos spusti z višine 80 cm na podlago tako, da pade nanjo s vso svojo spodnjo površino. Nato se tri druge kose embalaže pripravi na enak način in jih ohladi na temperaturo $-25^{\circ}\text{C} \pm 2^{\circ}$ ter pusti na tej temperaturi 24 ur, nakar se po segretju na sobno temperaturo ($20^{\circ}\text{C} \pm 2^{\circ}\text{C}$) opravi enak preskus s prostim padom. Po teh preskušanjih na embalaži ne sme biti poškodb.
- 6.4 Tesnost zaprte embalaže se preskuša po standardu SIST EN 60529:1997. Pri tem preskusu se vsebina ne sme zmočiti.

- 6.5 Vzorec embalaže mora biti preskušen v preskusnem laboratoriju, akreditiranem za tovrstna preskušanja.
 7. Vsebina mora biti v embalaži zložena tako, da se pri odprtem pokrovu in nagibu embalaže do 30°, ne raztrese iz embalaže.
 8. Seznam vsebine in navodilo za nudenje prve pomoči morata biti v slovenskem jeziku.
 - 8.1 V seznamu vsebine mora biti na prvem mestu napisan napotek, da je treba vsak porabljen ali manjkajoči del takoj nadomestiti.
 - 8.2 Kot navodilo za nudenje prve pomoči se uporabi zloženska »Najnujnejši ukrepi prve pomoči, navodila za laike«, ki jo izdaja Rdeči križ Slovenije oziroma neko drugo strokovno verificirano navodilo.
 9. Komplet za prvo pomoč mora biti higiensko vzdrževan, zahtevani sterilni materiali pa v nepoškodovani zaprti embalaži in z veljavnim rokom uporabe ter nazivom in ostalimi podatki v slovenskem jeziku.
 10. S kompleti za prvo pomoč, ki ustrezajo zahtevam tega pravilnika, morajo biti opremljena vozila, prvič registrirana v Republiki Sloveniji po 1. januarju 2005.
 - 10.1 V vozilih, prvič registriranih v Republiki Sloveniji pred 1. januarjem 2005, mora biti vsebina obstoječih kompletov za prvo pomoč higiensko vzdrževana, nepoškodovana in z veljavnim rokom uporabe.
 11. V vozilu se lahko se uporabljajo tudi kompleti za prvo pomoč, izdelani v tujini, ki odstopajo od zahtev te priloge glede velikosti in oblike embalaže ter napisa na njej, pod pogojem, da ta embalaža ustreza zahtevam glede kakovosti in trdnosti, vsebina kompleta pa mora ustrezati določbam te priloge.
-

PRILOGA II

MERE IN MASE VOZIL V CESTNEM PROMETU

1. Ta priloga v skladu Direktivo Sveta 96/53/ES z dne 25. julija 1996 o določitvi največjih dovoljenih mer določenih cestnih vozil v Skupnosti v notranjem in mednarodnem prometu in največjih dovoljenih tež v mednarodnem prometu (UL L št. 235 z dne 17. 9. 1996, str. 59), kot je bila nazadnje spremenjena z Direktivo 2002/7/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. februarja 2002, o spremembi Direktive Sveta 96/53/ES o določitvi največjih dovoljenih mer določenih cestnih vozil v Skupnosti v notranjem in mednarodnem prometu in največjih dovoljenih tež v mednarodnem prometu (UL L št. 67 z dne 9. 3. 2002, str. 47), določa največje dovoljene mere in mase določenih kategorij vozil v cestnem prometu ter vrste in vsebino dokazil o skladnosti z določbami te priloge.
2. Ta priloga velja za:
 - največje mere in mase vozil kategorij M, N in O;
 - največje mere kmetijskih in gozdarskih traktorjev kategorij T in C ter njihovih priklopnih vozil kategorije R in traktorskih priključkov ter delovnih strojev, kadar so na gospodarski vožnji.

Ta priloga ne velja za zgibne avtobuse, ki so sestavljeni iz več kot dveh delov.
3. Zahteve glede največjih mer in mas kategorij vozil iz prejšnjega člena so določene v Delu A te priloge.
4. Vse največje mere, določene v Delu A te priloge, se merijo v skladu z določbami tehnične specifikacije za vozila TSV 148 (za cestna vozila) in tehnične specifikacije za vozila TSV 422 (za traktorje in njihove priklopnike oziroma zamenljive vlečene stroje), brez pozitivnih odstopanj.
5. V Republiki Sloveniji so lahko udeležena v prometu vozila v notranjem in mednarodnem prevozu, registrirana ali dana v uporabo v kateri koli državi, če ta vozila glede njihovih mas in mer ustrezajo mejnim vrednostim, določenim v Delu A te priloge.
- 5.1 Prejšnja točka velja tudi v primeru, če so pristojni organi države, v kateri so bila vozila registrirana ali dana v uporabo, dovolili največje mere, ki presegajo mejne vrednosti, določene v Delu A te priloge, z izjemo točk 1.1, 1.2, 1.4, 1.4a, 1.5, 1.5a, 1.6, 1.7, 1.8, 4.2 in 4.4, v kolikor cestna infrastruktura omogoča take prevoze
6. V Republiki Sloveniji je prepovedana udeležba v prometu vozil in skupin vozil, ki ne ustrezajo zahtevam iz Dela A te priloge, razen za vozila iz točk 2.2.1 b. in 2.2.2 b. iz Dela A te priloge, na cestah, ki so ustrezno označene s prometnim znakom, v kolikor niso presežene dovoljene osne obremenitve vozil.
- 6.1 Vozila ali skupine vozil, ki presegajo največje mere oziroma mase, navedene v Delu A te priloge, so lahko udeleženi v prometu le s posebnim dovoljenjem, ki ga izda organ pristojen za izredne prevoze, če vozila ali skupine vozil prevažajo nedeljive tovore.
- 6.2 Na podlagi posebnega dovoljenja, ki ga izda organ pristojen, za izredne prevoze, lahko opravljajo lokalne prevoze v Republiki Sloveniji za čas poskusne dobe tudi

vozila ali skupine vozil, ki predstavljajo nove tehnologije ali nove postopke prevoza, ki ne ustrezajo eni ali več zahtevam te priloge. Organ, ki izda tako dovoljenje, mora o tem nemudoma obvestiti Komisijo Evropske unije.

7. Vozila kategorij M, N in O morajo biti opremljena z enim od naslednjih dokazil:
 - »tablico proizvajalca«, izdelano in pritrjeno v skladu s tehnično specifikacijo za vozila TSV 118 in »tablico o merah vozila« določeno v Delu C te priloge, izdelano in pritrjeno skladno s tehnično specifikacijo za vozila TSV 118;
 - eno tablico izdelano in pritrjeno skladno s tehnično specifikacijo za vozila TSV 118, ki vsebuje podatke iz obeh tablic iz prejšnje alineje;
 - dokumentom, ki ga je izdal homologacijski organ po predpisih o ugotavljanju skladnosti vozil v Evropski uniji. Ta dokument mora vsebovati enake rubrike in podatke, kot tablici iz prve alineje tega odstavka, in mora biti v vozilu na lahko dostopnem mestu za inšpekcijski nadzor in ustrezno zaščiten.
- 7.1 Če značilnosti vozila ne ustrezajo več značilnostim, navedenim na dokazilu o skladnosti iz točke 7 te priloge, mora pristojni organ dokazilo o skladnosti spremeniti.
- 7.2 Srednji stolpec dokazila o skladnosti z masami iz točke 7 te priloge mora vsebovati podatke o masi iz tehnične specifikacije za vozila TSV 118. Pri vozilih iz točke 2.2.2 (c) Dela A te priloge, je vpis »44 ton« naveden v oklepaju pod največjo dovoljeno maso skupine vozil.
- 7.3 Na vozilih, registriranih in danih v promet v Republiki Sloveniji, morajo biti največje mase, dovoljene pri registraciji oziroma uporabi, navedene v dokazilu o skladnosti iz točke 7 te priloge v levem stolpcu in tehnično dovoljene mase v desnem stolpcu.
- 7.4 Klimatizirana vozila morajo imeti ATP potrdilo ali ATP tablico, kot jo zahteva mednarodni Sporazum o mednarodnem prevozu pokvarljivih živil in o specialnih vozilih za njihov prevoz.
8. Na vozilih, ki imajo dokazila o skladnosti iz točke 7 te priloge, se lahko opravi naključni pregled glede zahtev tega pravilnika o največjih dovoljenih masah. Pregled glede izpolnjevanja zahtev o največjih dovoljenih merah, se lahko opravi le, če obstaja sum, da ne ustrezajo zahtevam tega pravilnika.
9. V Republiki Sloveniji so lahko do 31. decembra 2020 udeleženi v prometu avtobusi, registrirani ali dani v uporabo v Republiki Sloveniji pred 1. majem 2004, katerih mere presegajo zahteve točk 1.1, 1.2, 1.5 in 1.5a Dela A te priloge.
- 9.1 Šteje se, da sedlasti vlačilci s polpriklopniki, dani v uporabo pred 1. januarjem 1991, ki ne izpolnjujejo določb točk 1.6 in 4.4 Dela A te priloge, izpolnjujejo zahteve iz točke 5. te priloge, če ne presegajo skupne dolžine 15,50 m.
- 9.2 Z dokazilom iz točke 7 te priloge tega pravilnika morajo biti opremljena vsa vozila, ki so bila v Republiki Sloveniji prvič registrirana po 1. maju 2004.

PRILOGA II – Del A

NAJVEČJE MERE IN MASE VOZIL

- 1 NAJVEČJE DOVOLJENE MERE
- 1.1 Največja dolžina:
- motorno vozilo razen avtobusa	12,00 m
- priklopnik	12,00 m
- sedlasti vlačilec s polpriklopnikom	16,50 m
- motorno tovorno vozilo s priklopnikom	18,75 m
- zgibni avtobus	18,75 m
- dvoosni avtobus	13,50 m
- tri- in večosni avtobus	15,00 m
- avtobus s priklopnikom	18,75 m
- skupina vozil, prirejena posebej za prevoz vozil
(samo na avtocestah, hitrih cestah in glavnih cestah)	22,00 m
- traktor z enim ali dvema priklopnikoma	18,75 m
- 1.2 Največja širina
- a) vozila s toplotno izoliranimi nadgradnjami z debelino stene najmanj 45 mm 2,60 m
- b) traktorji na gospodarski vožnji:
- z dvojnimi pnevmatikami ali s širokimi pnevmatikami s tlakom največ 1,5 bara, oziroma
 - s priklopniki ali traktorskimi priključki 3,06 m
- c) delovni stroji na gospodarski vožnji 3,06 m
- č) vsa ostala vozila 2,55 m
- 1.3 Največja višina (za vsa vozila) 4,20 m
- 1.4 Snemljive nadgradnje in standardne tovarne enote kot npr. zabojniki, so vključeni v merah, opredeljenih v točkah 1.1, 1.2, 1.3, 1.6, 1.7, 1.8 in 4.4 tega dela priloge.
- 1.4a Če je na avtobus pritrjen snemljiv dodatek, kot na primer prtljažnik za smuči, dolžina avtobusa, vključno s tem dodatkom, ne sme presegati največje dolžine, določene v točki 1.1 tega dela priloge.
- 1.5 Vsako motorno vozilo ali skupina vozil, morajo biti sposobni voziti v krožnem pasu z zunanjim polmerom 12,50 m in notranjim polmerom 5,30 m.
- 1.5a Dodatne zahteve za avtobuse
- Pri ustavljenem vozilu se na tleh zariše črta, ki predstavlja navpično ravnino, ki se dotika zunanje strani vozila na strani, ki

je obrnjena navzven od kroga. Pri zgibnem avtobusu morata biti oba toga dela v isti ravnini.

Ko se vozilo premakne in vstopi v krožni pas, opisan v točki 1.5, se nobena točka vozila ne sme premakniti preko navpične ravnine za več kot 0,60 m.

1.6	Največja razdalja med osjo kraljevega čepa in zadnjim delom polpriklopnika sme biti	12,00 m
1.7	Največja razdalja, merjena vzporedno z vzdolžno osjo skupine vozil, ki jo sestavlja motorno tovorno vozilo in priklopnik, od skrajne sprednje zunanje točke tovornega prostora za kabino motornega vozila do skrajne zadnje zunanje točke priklopnika, zmanjšana za razdaljo med zadnjo stranjo motornega vozila in prednjim delom priklopnika sme biti	15,65 m
1.8	Največja razdalja, merjena vzporedno z vzdolžno osjo skupine vozil, ki jo sestavlja motorno tovorno vozilo in priklopnik, od skrajne sprednje zunanje točke tovornega prostora za kabino, do skrajne zadnje točke priklopnega vozila sme biti	16,40 m

2 NAJVEČJA DOVOLJENA SKUPNA MASA VOZILA

2.1	Vozila, ki so del skupine vozil	
2.1.1	Dvoosni priklopnik	18 ton
2.1.2	Triosni priklopnik	24 ton
2.2	Skupine vozil	
2.2.1	Skupina vozil (motorno vozilo in priklopnik) s petimi ali šestimi osmi	
	a) dvoosno motorno vozilo s triosnim priklopnikom	40 ton
(44 ton – samo na odseku avtoceste A3 Terminal Sežana – Terminal Fernetiči, št. odseka 0372)
	b) triosno motorno vozilo z dvo ali triosnim priklopnikom	40 ton
(44 ton – samo na odseku avtoceste A3 Terminal Sežana – Terminal Fernetiči, št. odseka 0372)
2.2.2	Skupina vozil (sedlasti vlačilec s polpriklopnikom) s petimi ali šestimi osmi	
	a) dvoosni vlačilec s triosnim polpriklopnikom	40 ton
(44 ton – samo na odseku avtoceste A3 Terminal Sežana – Terminal Fernetiči, št. odseka 0372)

- b) triosni vlačilec z dvo- ali triosnim polpriklopnikom 40 ton
(44 ton – samo na odseku avtoceste A3 Terminal Sežana – Terminal Fernetiči, št. odseka 0372)
- c) triosni vlačilec z dvo- ali triosnim polpriklopnikom v kombiniranem prevozu,
 - ki prevaža zabojnik(e) 44 ton
 - če je polpriklopnik ojačen za prevoze v nespremljanem prevozu 44 ton
 - če je polpriklopnik prilagojen prevozu zamenljivih tovarišč 44 ton
- 2.2.3 Skupina vozil (motorno vozilo in priklopnik) s štirimi osmi, sestavljena iz
 - dvoosnega motornega vozila in dvoosnega priklopnika 36 ton
 - triosnega motornega vozila (tč. 2.3.2 tega dela priloge) in enoosnega priklopnika 35 ton
 (36 ton, če je pogonska os opremljena z dvojnimi pnevmatikami in zračnim ali temu enakovrednim vzmetenjem, kot je določeno v Delu B te priloge, ali če je vsaka pogonska os opremljena z dvojnimi pnevmatikami, največja obremenitev na vsako os pa ne presega 9,5 tone)
- 2.2.4 Skupina vozil (sedlasti vlačilec s polpriklopnikom) s štirimi osmi, sestavljena iz dvoosnega vlačilca in dvoosnega polpriklopnika, če je razdalja med osmi polpriklopnika:
- 2.2.4.1 med 1,3 in 1,8 m 36 ton
- 2.2.4.2 večja od 1,8 m 36 ton
 (+2 toni, če je upoštevana največja dovoljena masa motornega vozila (18 ton) in največja dovoljena obremenitev tandemske osi polpriklopnika (20 ton) in če je pogonska os opremljena z dvojnimi pnevmatikami in zračnim ali temu enakovrednim vzmetenjem, kot je določeno v Delu B te priloge)
- 2.3 Motorna vozila
- 2.3.1 Dvoosna motorna vozila 18 ton
- 2.3.2 Triosna motorna vozila 25 ton
 (26 ton, če je pogonska os opremljena z dvojnimi pnevmatikami in zračnim ali temu enakovrednim vzmetenjem, kot je določeno v Delu B te priloge, ali če je vsaka pogonska os opremljena z dvojnimi pnevmatikami, največja obremenitev na vsako os pa ne presega 9,5 tone)

2.3.3 Štiriosna motorna vozila z dvema krmiljenima osema 31 ton
 (32 ton, če je pogonska os opremljena z dvojnimi pnevmatikami in zračnim ali temu enakovrednim vzmetenjem, kot je določeno v Delu B te priloge, ali če je vsaka pogonska os opremljena z dvojnimi pnevmatikami, največja obremenitev na vsako os pa ne presega 9,5 tone)

2.4 Triosni zgibni avtobusi 28 ton

3 NAJVEČJA DOVOLJENA OSNA OBREMENITEV

3.1 Enojne osi

Enojna nepogonska os 10 ton

3.2 Tandemske osi priklopnikov in polpriklopnikov

Vsota obremenitev posameznih osi tandemskega sklopa ne sme presegati, če je razdalja (d) med osmi:

3.2.1 do 1 m ($d < 1,0$) 11 ton

3.2.2 od 1,0 do 1,3 m ($1,0 \leq d < 1,3$) 16 ton

3.2.3 od 1,3 do 1,8 m ($1,3 \leq d < 1,8$) 18 ton

3.2.4 1,8 m ali večja ($1,8 \leq d$) 20 ton

3.3 Trojne osi priklopnikov in polpriklopnikov

Vsota obremenitev posameznih osi triosnega sklopa ne sme presegati, če je razdalja (d) med osmi:

3.3.1 do 1,3 m ($d \leq 1,3$) 21 ton

3.3.2 od 1,3 do 1,4 m ($1,3 < d \leq 1,4$) 24 ton

3.3.3 od 1,4 do 1,8 m ($1,4 \leq d < 1,8$) 27 ton

3.3.4 1,8 m ali večja ($1,8 \leq d$) 30 ton

3.4 Pogonska os

3.4.1 pogonska os vozil naštetih v točki 2.2.1 in 2.2.2 11,5 ton

3.4.2 pogonska os vozil naštetih v točkah 2.2.3, 2.2.4, 2.3 in 2.4 11,5 ton

3.5 Tandemska os motornih vozil

Vsota obremenitev posameznih osi tandemskega sklopa ne sme presegati, če je razdalja med osmi:

3.5.1 do 1 m ($d < 1,0$) 11,5 ton

3.5.2 od 1,0 m do 1,3 m ($1,0 \leq d < 1,3$) 16 ton

3.5.3 od 1,3 do 1,8 m ($1,3 \leq d < 1,8$) 18 ton

(19 ton če je pogonska os opremljena z dvojnimi pnevmatikami in zračnim ali

temu enakovrednim vzmetenjem, kot je določeno v Dela B te priloge, ali če je vsaka pogonska os opremljena z dvojnimi pnevmatikami, največja obremenitev vsake osi pa ne presega 9,5 tone)

- 3.6 V primeru zmanjšane nosilnosti ceste, ko je osna obremenitev zmanjšana s prometnim znakom (npr. 8 t, 6 t) se dovoljena osna obremenitev skupine osi (v odvisnosti od razdalje med osmi) zmanjša v odstotku, glede na osno obremenitev 10 t (npr. 8 t = 80%, 6 t = 60%), pri tem pa obremenitev na posamezno os v sklopu v nobenem primeru ne sme preseči s prometnim znakom dovoljene obremenitve.
- 3.7 Pri specialnih priklopnih vozilih, kjer so v sklopu nameščene štiri ali več osi zaporedoma, je dovoljena osna obremenitev na vsako posamezno os v sklopu, v odvisnosti od razdalje med posameznimi osmi:
3.7.1	od 1,0 m do 1,3 m ($1,0 \leq d < 1,3$)	7 ton
3.7.2	od 1,3 m do 1,5 m ($1,3 \leq d < 1,5$)	8 ton
3.7.2	od 1,5 m do 1,8 m ($1,5 \leq d < 1,8$)	9 ton
- 3.8 Pri specialnih priklopnih vozilih, kjer so na posamezni osi nameščena najmanj štiri dvojna kolesa, se obremenitev osi iz točk 3.1, 3.2, 3.3 in 3.7 tega dela priloge lahko poveča za 50%.

4 DRUGE ZAHTEVE ZA VOZILA

4.1 Vsa vozila

Masa, ki jo prenaša ena ali več pogonskih osi vozila ali skupine vozil, ne sme biti manjša od 25% celotne mase vozila ali skupine vozil, kadar se uporablja v mednarodnem prometu.

4.2 Skupine vozil (tovorno vozilo in priklopnik)

Razdalja med zadnjo osjo tovornega vozila in prvo osjo priklopnika ne sme biti manjša od 3,00 m.

4.3 Največja dovoljena masa, ki je odvisna od medosne razdalje vozila:

Največja dovoljena masa v tonah štiriosnega motornega vozila ne sme presegati petkratne razdalje v metrih med skrajno prvo in skrajno zadnjo osjo vozila.

4.4 Polpriklopniki

Razdalja med osjo kraljevega čepa in katero koli točko na sprednji strani polpriklopnika, merjena vodoravno ne sme presegati 2,04 m.

PRILOGA II – Del B:

POGOJI ZA ENAKOVREDNOST DRUGIH SISTEMOV VZMETENJA
Z ZRAČNIM VZMETENJEM NA POGONSKIH OSEH VOZILA

1. DEFINICIJA ZRAČNEGA VZMETENJA

Vzmetni sistem šteje kot zračno vzmetenje, če se vsaj 75% vzmetnega učinka doseže z zračnimi vzmetmi.

2. ENAKOVREDNOST Z ZRAČNIM VZMETENJEM

Da lahko vzmetni sistem šteje kot enakovreden zračnemu vzmetenju, mora izpolnjevati naslednje pogoje:

- 2.1 med prostim prehodnim nizkofrekvenčnim navpičnim nihanjem vzmetene mase nad pogonsko osjo ali skupino osi, mora biti izmerjena frekvenca in dušenje pri polno obremenjeni vzmeti, v mejah določenih v točkah 2.3 do 2.5 tega dela priloge;
- 2.2 vsaka os mora biti opremljena s hidravličnimi blažilniki. Na dvojnih oseh morajo biti blažilniki postavljeni tako, da zmanjšajo nihanje teh osi na najmanjšo možno vrednost;
- 2.3 povprečna stopnja dušenja (D) mora presegati 20% kritičnega dušenja za vzmetenje v običajnih pogojih s pravilno nameščenimi in delujočimi hidravličnimi blažilniki.
- 2.4 če so odstranjeni ali izključeni vsi hidravlični blažilniki stopnja dušenja vzmetenja ne sme presegati 50% povprečne stopnje dušenja (D);
- 2.5 frekvenca vzmetene mase nad pogonsko osjo ali skupino osi pri prostem prehodnem navpičnem nihanju, ne sme biti večja od 2,0 Hz;
- 2.6 frekvenca in dušenje vzmeti sta podani v točki 3 tega dela priloge. Postopki preskušanja za merjenje frekvence in dušenja so podani v točki 4 tega dela priloge.

3. DEFINICIJA FREKVENCE IN DUŠENJA

V tej definiciji se upošteva vzmetena masa M (kg) nad pogonsko osjo ali skupino osi. Os ali skupina osi ima navpično togost med cestiščem in vzmeteno maso K newtonov na meter (N/m) in koeficient dušenja C v newtonih na meter na sekundo (Ns/m). Pot vzmetene mase v navpični smeri je označena z Z . Enačba gibanja za prosto nihanje vzmetene mase je:

$$M \frac{d^2 Z}{dt^2} + C \frac{dZ}{dt} + kZ = 0$$

frekvenca nihanja vzmetene mase F (rad/s) pa je:

$$F = \sqrt{\frac{K}{M} - \frac{C^2}{4M^2}}$$

dušenje je kritično pri $C=C_0$,
kjer je

$$C_0 = 2\sqrt{KM}$$

Razmerje med dušenjem in kritičnim dušenjem je C/C_0 .

Med prostim prehodnim nihanjem vzmetene mase navpično gibanje mase sledi dušeni sinusni krivulji (slika 2). Frekvenco se lahko določi z merjenjem časa nihajnih ciklov, dokler se jih da opazovati. Dušenje se določi z merjenjem višine zaporednih najvišjih točk nihajev v isti smeri. Če sta amplitudi prvega in drugega vrha v ciklu nihanja A_1 in A_2 , je stopnja dušenja D :

$$D = \frac{C}{C_0} = \frac{1}{2\pi} \ln \frac{A_1}{A_2}$$

»ln« pomeni naravni logaritem razmerja amplitud.

4. POSTOPEK PRESKUŠANJA

Da se s preskusom lahko določi stopnja dušenja D , stopnja dušenja brez hidravličnih amortizerjev in frekvenca vzmetenja F , je treba vozilo:

a) zapeljati z nizko hitrostjo ($5 \text{ km/h} \pm 1 \text{ km/h}$) čez 80 mm visoko stopnico, kot je prikazano na sliki 1. Prehodno nihajne, ki ga je treba analizirati na frekvenco in dušenje, se pojavi, ko so kolesa pogonske osi že preko stopnice;

ali

b) povleči navzdol za šasijo tako, da je obremenitev na pogonsko osi $1,5$ kratna vrednost največje statične vrednosti. Nato se obremenitev hipoma popusti in analizira nihanje, ki pri tem nastane;

ali

c) povleči navzgor za šasijo tako, da je vzmetena masa dvignjena za 80 mm nad pogonsko os. Dvignjeno vozilo se hipoma popusti in analizira nihanje, ki pri tem nastane;

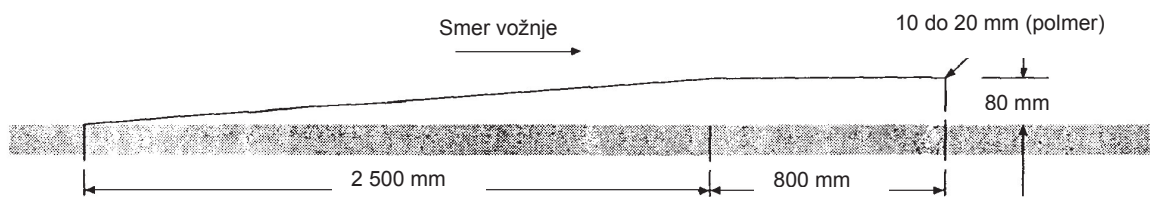
ali

d) izpostaviti drugim ustreznim postopkom, za katere proizvajalec dokaže tehnični službi, da so enakovredni.

Vozilo mora biti opremljeno z napravo za beleženje navpične komponente nihanja med pogonsko osjo in šasijo, točno nad pogonsko osjo. Iz poteka krivulje se lahko izmeri časovni interval med prvim in drugim vrhom stiskanja vzmetenja in s tem določi frekvenca F ter razmerje amplitud za določanje dušenja. Pri dvojnih pogonskih oseh morata biti napravi za beleženje navpične komponente nihanja pritrjeni med vsako pogonsko osjo in šasijo, vsaka točno nad svojo osjo.

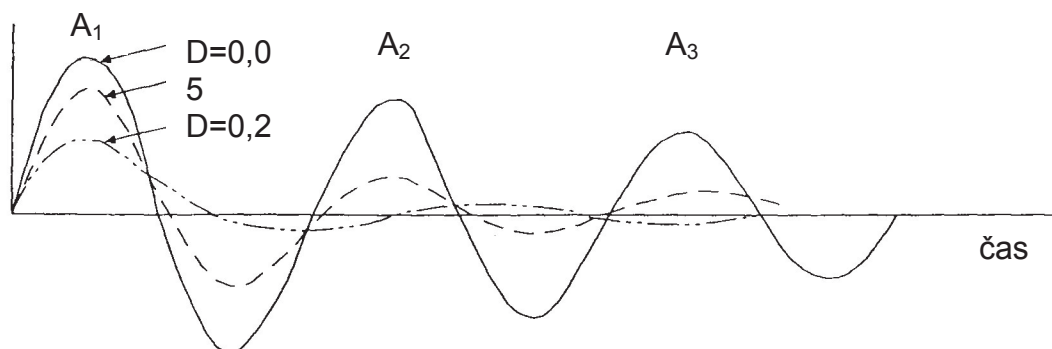
Slika 1

Stopnica za preskušanje vzmetenja

Slika 2

Prehodno dušeno nihanje

PRILOGA II – Del C:

TABLICA O MERAH VOZILA

- I. Tablica o merah, po možnosti nameščena ob tablici proizvajalca iz tehnične specifikacije za vozila TSV 118, mora vsebovati naslednje podatke:
1. ime proizvajalca (*);
 2. identifikacijsko številko vozila (*);
 3. dolžino motornega vozila, priklopnika ali polpriklopnika (L);
 4. širino motornega vozila, priklopnika ali polpriklopnika (W);
 5. podatke o merjenju dolžine skupine vozil:
 - razdalja (a) med sprednjo stranjo motornega vozila in središčem naprave za spenjanje na vlečnem vozilu (vlečna sklopka ali sedlo); v primeru sedla z več vlečnimi legami morata biti navedeni najmanjša in največja vrednost (a_{\min} in a_{\max})
 - razdalja (b) med središčem naprave za spenjanje priklopnika (vlečnim ušesom) oziroma polpriklopnika (kraljevim čepom) in zadnjim delom priklopnika ali polpriklopnika; v primeru naprave z več vlečnimi točkami, morata biti navedeni najmanjša in največja vrednost (b_{\min} in b_{\max}).
- Dolžina skupine vozil je dolžina motornega vozila in dolžina pripetega priklopnika ali polpriklopnika, nameščenih v ravni črti eden za drugim (a + b).
- II. Vrednosti, navedene v dokazilu o skladnosti, morajo točno ustrezati vrednostim izmerjenim na vozilu.

(*) teh podatkov ni treba ponavljati, če ima vozilo skupno tablico, ki vsebuje tudi podatke o masah in merah)

PRILOGA III

VSEBINA NACIONALNE IDENTIFIKACIJSKE ŠTEVILKE VOZILA

- 1.0 Nacionalna identifikacijska številka vozila mora biti sestavljena iz 8 znakov razporejenih v dva dela.
- 1.1 Višina znakov nacionalne identifikacijske številke vozila mora biti najmanj 7 mm.
- 1.2 Prvi del znaka nacionalne identifikacijske številke vozila je črka »S« in številka, ki določa tehnično službo, ki jo določi homologacijski organ.
- 1.3 Drugi del pa sestavlja 6 znakov, ki so številke in pomenijo zaporedno številko določitve nacionalne identifikacijske številke vozila, ki jo določi homologacijski organ po enotnem vrstnem redu.
- 1.4 Med prvim in drugim delom nacionalne identifikacijske številke vozila je pomišljaj.
- 1.5 Začetek in konec nacionalne identifikacijske številke vozila mora biti označen z znakom: »*«.
- 2.0 Primer označevanja:
S1-000001,
- kjer:
- prvi del znaka (S1) označuje tehnično službo, ki je opravila vtis nacionalne identifikacijske številke vozila;
 - drugi del znaka (000001) pa zaporedno številko določene nacionalne identifikacijske številke vozila.
- 3.0 Tipografijo znakov nacionalne identifikacijske številke določi homologacijski organ.
- 4.0 Evidenco številčnih oznak tehničnih služb in dodeljenih nacionalnih identifikacijskih številk vozil vodi homologacijski organ.
-

PRILOGA IV

NAKNADNA VGRADNJA OGLEDAL NA VOZILA

1. V skladu z Direktivo 2007/38/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. julija 2007 o naknadnem opremljanju težkih tovornih vozil, registriranih v Skupnosti, z ogledali (UL L št. 184 z dne 14. 07. 2007, str. 25) je določena obveznost naknadne vgradnje širokokotnih ogledal (razred IV) in ogledal za opazovanje bližnjega področja (razred V) na težka tovorna vozila, ki še niso opremljena z napravami za posredno gledanje, kot jih določa tehnična specifikacija za vozila TSV 108/02.
 2. Obveznost naknadne vgradnje ogledal na sovoznikovi strani velja za vozila kategorij N₂ in N₃, ki niso homologirana ali posamično odobrena v skladu s tehnično specifikacijo za vozila TSV 108/02.
 3. Obveznost naknadne vgradnje ogledal ne velja za:
 - a) vozila kategorij N₂ in N₃, registrirana pred 1. januarjem 2000;
 - b) vozila kategorije N₂ z največjo dovoljeno maso, ki ne presega 7,5 tone, pri katerih namestitvev ogledala razreda V ni mogoča na način, ki omogoča izpolnjevanje naslednjih pogojev:
 - da noben del ogledala, ne glede na mesto pritrditve, ni manj kot 2 m (lahko se uporablja odstopanje + 100 mm) nad tlemi, ko je vozilo obremenjeno do največje tehnično dovoljene mase; in
 - da je ogledalo v celoti vidno z vozniškega mesta;
 - c) vozila kategorij N₂ in N₃, na katera so bili pred uveljavitvijo tehnične specifikacije za vozila TSV 108/02 nameščeni drugi sistemi za posredno gledanje na sovoznikovi strani, katerih vidno polje pokriva najmanj 95% celotnega vidnega polja na tleh, ki ga omogočajo ogledala razredov IV in V iz tehnične specifikacije za vozila TSV 108/02.
 4. Ne glede na 2. točko te priloge se šteje, da so vozila skladna z zahtevami tehnične specifikacije za vozila TSV 108/02, če so na sovoznikovi strani opremljena s kombinacijo širokokotnih ogledal in ogledal za opazovanje bližnjega področja, katerih vidno polje skupaj pokriva najmanj 95% vidnega polja na tleh, ki ga omogoča ogledalo razreda IV, in najmanj 85% vidnega polja na tleh, ki ga omogoča ogledalo razreda V iz tehnične specifikacije TSV 108/02.
 5. Vozila iz 2. točke te priloge, ki jih zaradi pomanjkanja razpoložljivih in ekonomsko učinkovitih tehničnih rešitev ni mogoče opremiti z ogledali, ki izpolnjujejo zahteve tehnične specifikacije za vozila TSV 108/02 oziroma 4. točke te priloge, se lahko opremijo z dodatnimi ogledali oziroma drugimi napravami za posredno gledanje, če kombinacija takšnih naprav pokriva najmanj 95% vidnega polja na tleh, ki ga omogoča ogledalo razreda IV, in najmanj 85% vidnega polja na tleh, ki ga omogoča ogledalo razreda V, iz tehnične specifikacije za vozila TSV 108/02.
 6. Podatke o tehničnih rešitvah iz prejšnjega odstavka zbira homologacijski organ v Republiki Sloveniji, in jih posreduje Komisiji Evropske unije.
 7. Preverjanje skladnosti vozila z zahtevami te priloge se opravlja na tehničnem pregledu. Če vozilo ni opremljeno v skladu z zahtevami te priloge, se šteje, da ni tehnično brezhibno.
-

PRILOGA V

OBVEZNOST VGRADNJE, NASTAVITEV IN PREVERJANJE
NAPRAV ZA OMEJEVANJE HITROSTI

- 1.0 Ta priloga v skladu z Direktivo Sveta 92/6/EGS z dne 10. februarja 1992 o vgradnji in uporabi naprav za omejevanje hitrosti za določene kategorije motornih vozil v Skupnosti (UL L št. 57 z dne 2. 3. 1992, str. 27), kot je bila nazadnje spremenjena z Direktivo 2002/85/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. novembra 2002 o spremembi Direktive Sveta 92/6/EGS o vgradnji in uporabi naprav za omejevanje hitrosti za določene kategorije motornih vozil v Skupnosti (UL L št. 327 z dne 4. 12. 2002, str. 8), določa vozila, na katerih mora biti največja hitrost omejena z omejilnikom hitrosti, in hitrosti, na katere mora biti omejilnik hitrosti nastavljen, glede na kategorijo vozila. Ta priloga določa tudi organizacije, pooblaščenice za vgradnjo, nastavljanje in kontrolo delovanja omejilnikov hitrosti.
- 1.1 S homologiranim omejilnikom hitrosti mora biti največja hitrost omejena na:
- motornih vozilih za prevoz oseb, ki imajo več kot osem sedežev poleg vozniškega sedeža (vozila kategoriji M₂ in M₃) in
 - motornih vozilih za prevoz tovora, katerih največja dovoljena masa presega 3.500 kg (vozila kategoriji N₂ in N₃).
- 1.2 Določba prejšnje točke se ne uporablja za:
- vozila, katerih največja konstrukcijsko določena hitrost je manjša od največje dovoljene hitrosti za to vrsto vozil;
 - vojaška, policijska in gasilska vozila ter vozila civilne zaščite;
 - vozila, ki se uporabljajo za znanstvena preskušanja na cestah in
 - vozila, ki se uporabljajo izključno v mestnem potniškem prometu.
2. Vozila iz točke 1.1 te priloge se lahko uporabljajo na cestah le, če je njihov omejilnik hitrosti nastavljen tako, da ne morejo preseči največje dovoljene hitrosti glede na kategorijo vozila in sicer:
- 100 km/h – za motorna vozila za prevoz oseb (vozila kategoriji M₂ in M₃) in
 - 90 km/h – za motorna vozila za prevoz tovora (vozila kategoriji N₂ in N₃).
3. Vsa vozila, katerih največja hitrost je omejena z omejilnikom hitrosti, morajo imeti v vozniškem delu nameščeno lahko opazno in dobro vidno posebno nalepko, ki opozarja voznika na nastavljeno največjo hitrost.
4. Vgrajen omejilnik hitrosti sme nastaviti na določeno hitrost le proizvajalec vozila oziroma njegov pooblaščen servis, oziroma pooblaščen servis proizvajalca omejilnika hitrosti.
- 5.1 Preverjanje pravilnosti delovanja omejilnika hitrosti se mora opraviti po njegovi vgradnji in nastavitvi, po njegovem popravilu, spremembi števila impulzov poti ali obsega koles ter po posegu v tisti del naprave za dovajanje goriva motorju, na katerega omejilnik hitrosti neposredno deluje.
- 5.2 Preverjanje pravilnosti delovanja omejilnika hitrosti lahko izvajajo le delavnice za nameščanje, preverjanje in popravilo zapisovalne opreme, ki imajo odobritev ministrstva, pristojnega za promet, v skladu z zakonom, ki ureja delovni čas in obvezne počitke mobilnih delavcev ter zapisovalno opremo v cestnih prevozi, ki ob tem namestijo v vozilo tudi nalepki iz točke 3 te priloge in Dela C te priloge ter izdajo

poročilo o kontroli omejljnika hitrosti, katerega vsebina je določena v Delu B te priloge. Pri tem omejljnik hitrosti opremijo s plombami.

- 5.3 Periodično preverjanje pravilnosti delovanja omejljnika hitrosti se izvaja sočasno s kontrolo delovanja tahografa in v istih intervalih. Če vozilo nima vgrajenega tahografa, se kontrola delovanja omejljnika hitrosti opravlja na dve leti. Ob periodičnem preverjanju namesti delavnica iz prejšnje točke v vozilo nalepko iz Dela C te priloge.
6. Pravilnost delovanja omejljnika hitrosti se preveri s simuliranjem hitrosti. Pri tem se upošteva odstopanje samega omejljnika hitrosti, kot tudi tahografa, saj vozilo ne sme preseči predpisane hitrosti.
- 7.1 Vsa vozila iz točke 1.1 te priloge, ki so morala biti ob uveljavitvi tega pravilnika že opremljena s homologiranim omejljnikom hitrosti, morajo imeti omejljnik hitrosti pravilno nastavljen in preverjen.
- 7.2 Določba prejšnje točke velja:
- za vozila kategorije M₃ z največjo maso večjo od 10 ton in vozila kategorije N₃, ki so bila v Republiki Sloveniji prvič registrirana po 30. septembru 1996.
 - za vozila kategorije M₂, vozila kategorije M₃ z največjo maso do vključno 10 ton in vozila kategorije N₂, ki so bila prvič registrirana po 30. septembru 2001.
- 7.3 Vozila iz točke 1.1 te priloge, v katera zaradi tehničnih razlogov ni mogoče vgraditi omejljnika hitrosti, morajo imeti o tem potrdilo. Tako potrdilo lahko izda le pooblaščen servis proizvajalca vozila oziroma omejljnika hitrosti.
- 8.1 Naknadno vgradnjo in nastavitev homologiranih omejljnikov hitrosti sme opraviti le pooblaščen servis proizvajalca vozila, na katerega se omejljnik vgradi, oziroma pooblaščen servis proizvajalca omejljnika hitrosti, ki v primeru vgradnje omejljnika izda o tem lastniku vozila ustrezno potrdilo. Vsebina potrdila je določena v Delu A te priloge.
- 8.2 Na vozilo se lahko vgradi samo omejljnik hitrosti, ki je homologiran po tehnični specifikaciji za vozila TSV 147, oziroma po enakovrednem predpisu.
- 9 TEMPO 100
- 9.1 Vozila iz točke 2 te priloge morajo imeti dovoljenje za vožnjo s hitrostjo 90 km/h oziroma 100 km/h vpisano v prometnem dovoljenju.
- 9.2 Vpis v prometno dovoljenje se opravi na zahtevo lastnika vozila, če ima vozilo:
- vgrajen zavorni sistem, ki onemogoča blokiranje koles in ojačen krmilni mehanizem (servo volan);
 - pnevmatike ustrezne nosilnosti in hitrostnega razreda;
 - sedeže, pred katerimi ni sedeža ali ustrezne pregrade, opremljene z varnostnimi pasovi (zadrževalni sistem) in naslonjali za glavo.

Vpis ni dovoljen v prometno dovoljenje vozila, s katerim se prevažata nevarno blago.

- 9.3 Pregled ustreznosti vozila za vožnjo s hitrostjo 90 km/h oziroma 100 km/h opravi tehnična služba ali strokovna organizacija, ki jo je pooblastil homologacijski organ v Republiki Sloveniji.

PRILOGA V – Del A

POROČILO O VGRADNJI IN / ALI NASTAVITVI^(*) HOMOLOGIRANEGA OMEJILNIKA
HITROSTI

Poročilo mora vsebovati najmanj naslednje podatke:

- 0 DELAVNICA, KI JE VGRADILA IN NASTAVILA^(*) OMEJILNIK HITROSTI
 - 0.1 Naziv delavnice
 - 0.2 Naslov delavnice

- 1 VOZILO
 - 1.1 Znamka in tip (trgovska oznaka)
 - 1.2 Izvedenka
 - 1.3 Identifikacijska številka vozila
 - 1.4 Registrska oznaka vozila
 - 1.5 Kategorija vozila
 - 1.6 Mere pnevmatik
 - 1.7 Efektivni obseg pnevmatik
 - 1.8 Nazivna napetost električne instalacije
 - 1.9 Najvišja dovoljena hitrost vozila

- 2 TAHOGRAF
 - 2.1 Znamka in tip (popolna oznaka)
 - 2.2 Številka tahografa
 - 2.3 Številka homologacije
 - 2.4 Konstanta tahografa

- 3 OMEJILNIK HITROSTI
 - 3.1 Znamka in tip (popolna oznaka)
 - 3.2 Številka omejilnika
 - 3.3 Številka homologacije
 - 3.4 Nastavljena hitrost
 - 3.5 »v« signal (C3/B7) (Hall)
 - 3.6 Število impulzov poti

- 4 Kraj in datum vgradnje in/ali nastavitve omejilnika hitrosti

- 5 Ime odgovorne osebe

- 6 Podpis

- 7 Žig pooblaščenega delavnice

To poročilo mora delavnica iz točke 5.2. te priloge obvezno hraniti najmanj tri leta!

^(*) Neustrezno črtati

PRILOGA V – Del B
POROČILO O KONTROLI OMEJILNIKA HITROSTI (*)

Poročilo mora vsebovati najmanj naslednje podatke:

- 0 DELAVNICA, KI JE OPRAVILA KONTROLO OMEJILNIKA HITROSTI
 - 0.1 Naziv delavnice
 - 0.2 Naslov delavnice
 - 0.3 Kontrola opravljena:
 - po prvi vgradnji
 - po popravilu oziroma zamenjavi (vozila / tahografa / omejilnika hitrosti)**)
 - periodična kontrola

- 1 VOZILO
 - 1.1 Znamka in tip (trgovska oznaka)
 - 1.2 Izvedenka
 - 1.3 Identifikacijska številka vozila
 - 1.4 Registrska oznaka vozila
 - 1.5 Kategorija vozila
 - 1.6 Mere pnevmatik
 - 1.7 Efektivni obseg pnevmatik

- 2 TAHOGRAF
 - 2.1 Znamka in tip (popolna oznaka)
 - 2.2 Številka tahografa
 - 2.3 Številka homologacije
 - 2.4 Konstanta tahografa

- 3 OMEJILNIK HITROSTI
 - 3.1 Znamka in tip (popolna oznaka)***)
 - 3.2 Številka omejilnika***)
 - 3.3 Številka homologacije***)
 - 3.4 Nastavljena hitrost
 - 3.5 »v« signal (C3/B7) (Hall)
 - 3.6 Število impulzov poti

- 4 REZULTATI KONTROLE
(vpisati vse ugotovitve in izmerjene vrednosti)
- 5 Omejilnik hitrosti ustreza / ne ustreza***) zahtevam Priloge V Pravilnika o delih in opremi vozil (Uradni list RS, št. 44/13).
- 6 Kraj in datum kontrole omejilnika hitrosti
- 7 Ime odgovorne osebe
- 8 Podpis
- 9 Žig pooblaščenice delavnice

Kopijo tega poročila mora izdajatelj obvezno hraniti najmanj tri leta!

(*) Če se poročilo izdaja istočasno s poročilom o kontroli tahografa, se podatki, ki se nanašajo na omejilnik hitrosti dodajo poročilu o kontroli tahografa in se posebno poročilo o omejilniku hitrosti ne izda.

(**) Neustrezno črtati

(***) Če jih je mogoče ugotoviti na enostaven način.

PRILOGA V – Del C

NALEPKA V VOZILU

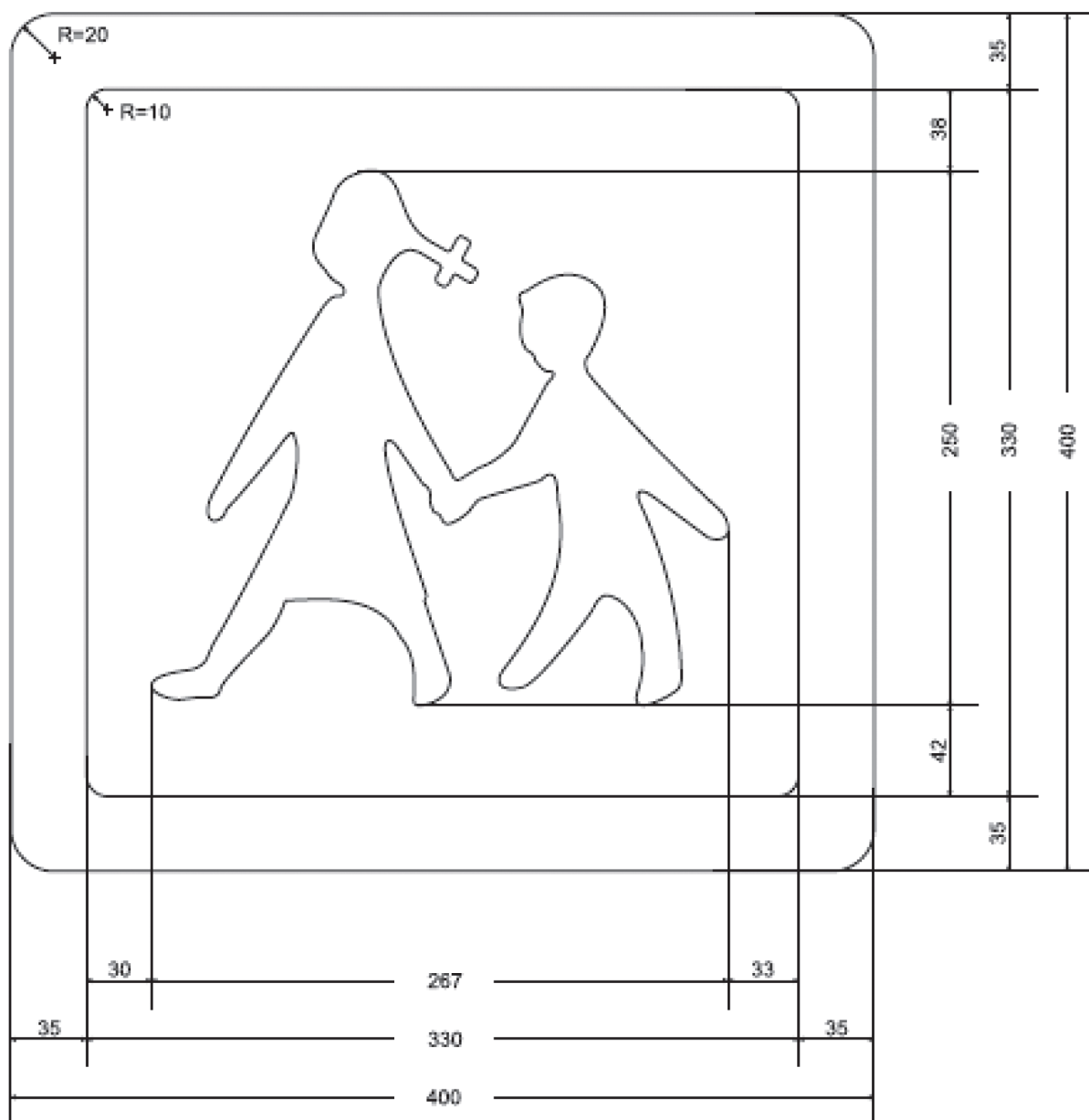
Nalepka mora vsebovati najmanj naslednje podatke:

- 1 - ime in naslov ali znak pooblaščenice delavnice, ki je izdala nalepko;
 - 2 - nastavljena hitrost v obliki: »vset = km/h«;
 - 3 - število impulzov poti v obliki: »W = imp/ km«;
 - 4 - obseg kolesa v obliki: »l = mm«;
 - 5 - datum izdaje in
 - 6 - zadnjih 8 znakov identifikacijske številke vozila.
-

PRILOGA VI

ZNAK ZA OZNAČITEV VOZILA S KATERIM SE PREVAŽA SKUPINA OTROK

1. Znak za označitev vozila, s katerim se prevaža skupina otrok je kvadratne oblike, velikosti 400 mm × 400 mm.
2. Ne glede na določbo prejšnje točke se sme uporabiti za označitev sprednje strani osebnega avtomobila ali avtobusa, ki nima več kot 22 sedežev, na katerem ni dovolj prostora za namestitev znaka iz prejšnje točke, znak velikosti 250 mm × 250 mm. Ostale mere so sorazmerne meram znaka iz prejšnje točke.
3. Namesto znaka iz točke 1 te priloge je na prednji strani vozila lahko tudi elektronsko upravljani svetleči znak z enakim simbolom, najmanj velikosti iz točke 2 te priloge, ki ima lahko dodan napis »otroci« ali »prevoz otrok«.
4. Znak iz točke 1 ali 2 te priloge mora biti nameščen na levi polovici sprednje zunanje strani vozila, znak iz točke 1 te priloge pa tudi na levi polovici zadnje zunanje strani vozila, in sicer tako, da je viden.
5. Spodnji rob znaka mora biti oddaljen od površine vozišča najmanj 300 mm. Gornji rob znaka spredaj ne sme biti višji od spodnjega roba vetrobranskega stekla in zadaj ne višji od spodnjega roba zadnjega stekla, oziroma oddaljen največ 1.300 mm od površine vozišča.
6. Za namestitev znaka iz točke 3 te priloge se ne uporabljajo določbe iz točke 5 te priloge.
7. Znak iz točke 1 ali 2 te priloge sme biti nameščen na vozilu samo takrat, ko se z vozilom prevaža skupina otrok. Če je znak nesnemljiv, mora biti v primeru, ko se z vozilom ne prevaža skupina otrok, prekrit oziroma označen kot neveljaven. Svetleči znak iz točke 3 te priloge sme biti prižgan samo takrat, ko se z vozilom prevaža skupina otrok.

Osnova znaka je oranžne barve, izdelane iz svetlobno odsevnih materialov tip II ali III.

Kromatske koordinate in druge lastnosti za folijo oranžne barve so določene v SIST EN 12899-1:2008 v tabeli 1 in so naslednje:

x 0,610	y 0,390
x 0,535	y 0,375
x 0,506	y 0,404
x 0,570	y 0,429

Rob in silhueta otrok v znaku sta črne barve.

PRILOGA VII

CESTNI TURISTIČNI VLAK

1. Lastnosti skupine vozil
 - 1.1 Najvišje dovoljeno število sestavnih delov skupine vozil: motorno vozilo in trije priklopniki;
 - 1.2 Največja dovoljena dolžina skupine vozil: 20,00 m;
 - 1.3 Največja dovoljena širina: 2,00 m;
 - 1.4 Največja dovoljena višina: 2,80 m (skupno, razen opreme iz točke 3.2);
 - 1.5 Največja dovoljena masa posameznega vozila: 5 ton;
 - 1.6 Največja dovoljena masa skupine vozil: 18 ton;
 - 1.7 Največja dovoljena dolžina za vsako vozilo, ki sestavlja skupino vozil: 6,00 m, brez naprav za spenjanje in vleko;
 - 1.8 Najvišja konstrukcijsko določena hitrost: 30 km/h;
 - 1.9 Vsi priklopniki morajo voziti po sledi vlečnega vozila.
2. Lastnosti priklopnikov za potnike
 - 2.1 Oblika nadgradnje: odprta s togo streho.
 - 2.1.1 Višina stranic: najmanj 800 mm od poda; zgornji del do strehe je lahko zaprt s snemljivim platnom.
 - 2.2 Notranja višina: najmanj 1.900 mm.
 - 2.3 Sedeži (najmanjše mere):
 - 2.3.1 širina: 400 mm;
 - 2.3.2 globina: 350 mm;
 - 2.3.3 višina naslona: 350 mm;
 - 2.3.4 razdalja med dvema vrstama sedežev: 650 mm, razdalja med nasproti obrnjenimi sedeži: 1.300 mm, izmerjeno na višini 650 mm od poda vozila.
 - 2.3.5 Prostori za invalidske vozičke, če so na voljo: 750 mm širine x 1.300 mm dolžine, opremljeni z ustreznim piktogramom.

Vozila, ki imajo na voljo prostor za invalidske vozičke, morajo imeti:

 - a) ustrezen pripomoček za dostop;
 - b) ustrezna pritrdišča za invalidske vozičke, skladno z določili iz Priloge VII k tehnični specifikaciji za vozila TSV 152. Preverjanje trdnosti pritrdišč je lahko tudi samo računsko;
 - c) prostor za premik invalidskih vozičkov od imenovanih pritrdišč do vstopnih vrat.
 - 2.3.6 Stojlišča so prepovedana.
 - 2.4 Vstop in izstop potnikov
 - 2.4.1 Odprtine za vstop in izstop potnikov morajo biti zaprte z vrati, verige ali podobne naprave niso dovoljene. Zapirala vrat morajo biti ustrezno zaščitena pred nenamernim odpiranjem med vožnjo.
 - 2.4.2 Najmanjša širina vstopne odprtine: 400 mm (za invalidske vozičke 800 mm);
 - 2.4.3 Največja višina vstopne stopnice: 350 mm.
 - 2.5 Notranja oprema in varnost
 - 2.5.1 Notranji deli vozil ne smejo imeti nevarnih hrapavih ali ostrih robov. Štrleči deli morajo biti zaobljeni s polmerom najmanj 5 mm.

- 2.5.2. Vsak priklopnik mora imeti dobro vidno in lahko dostopno stikalo, s katerim je mogoče sprožiti alarm v vlečnem vozilu.
 - 2.5.3 Nenamerno odpetje katerega koli priklopnika mora sprožiti zvočni in svetlobni signal v motornem vozilu.

 - 3. Oprema
 - 3.1 Gasilniki in oprema za prvo pomoč: v vsakem vozilu, ki sestavlja skupino vozil, morajo biti predvidena mesta za gasilnike; na motornem vozilu mora biti predviden prostor za omarico za prvo pomoč.
 - 3.2 Na motornem vozilu in na zadnjem priklopniku mora biti nameščena posebna opozorilna svetilka, ki oddaja svetlobo rumene barve.
 - 3.3 V vsakem vozilu, ki sestavlja skupino vozil, mora biti s piktogramom označeno največje dovoljeno število sedežev.
-